

AS MAAG GRUPP

2019. aasta auditeeritud konsolideeritud majandusaasta aruanne

Aruandeperioodi algus	1. jaanuar 2019
Aruandeperioodi lõpp	31. detsember 2019
Äriühingu ärinimi	AS Maag Grupp
Registrikood	10209474
Aadress	Ringtee 12 50105 Tartu, Eesti
Telefon	+372 730 1640
E-post	info@maag.ee
Koduleht	www.maag.ee
Tegevusala	Liha ja piimatoodete tootmine, vahendamine ja hulgimüük
Audiitor	KPMG Baltics OÜ
Majandusaasta aruandele lisatud dokumendid	Sõltumatu audiitori aruanne Kasumi jaotamise ettepanek

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE.....	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	7
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE.....	9
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	10
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	11
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE ARUANDE LISAD	12
1. Kontserni andmed	12
2. Uute ja muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine	12
3. IFRS'i esmakordne kasutuselevõtt.....	13
4. Kasutatud arvestuspõhimõtted.....	17
5. Kriitilise tähtsusega raamatupidamisotsused, peamised ebakindluse allikad ja riskid	26
6. Tütarettevõtted	33
7. Sidusettevõtted	34
8. Materiaalne põhivara	35
9. Rendilepingud.....	36
10. Kinnisvarainvesteeringud	37
11. Immateriaalne põhivara	38
12. Pikaajalised nõuded ja finantsinvesteeringud	39
13. Varud	40
14. Nõuded ja ettemaksed	40
15. Raha ja raha ekvivalendid.....	41
16. Aktsiakapital	41
17. Laenukohustused	42
18. Võlad ja ettemaksed.....	43
19. Müügitulu	44
20. Müüdud toodangu kulu.....	44
21. Turustuskulud.....	44
22. Üldhalduskulud.....	45
23. Muud äritulud.....	45
24. Muud ärikulud	45
25. Finantstulud ja -kulud	45
26. Kommertspandid, hüpoteegid ja tagatised	46
27. Tingimuslikud kohustused	46
28. Tulumaksukulu	47
29. Tehingud seotud osapooltega	47
30. Bilansipäevajärgsed sündmused	47
31. Emaettevõtte konsolideerimata aruanded	48
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	51

TEGEVUSARUANNE

AS Maag Grupp (edaspidi „Kontsern“) on täielikult Eesti kapitalil põhinev toiduainetööstuseid koondav kontsern. Kontserni kuuluvad AS Farmi Piimatööstus, AS Tere, AS Rannarootsi Lihetööstus, Pouttu OY (Soome), Nigula Piim OÜ, Nigula Põllumajandusühistu, Mest Food OÜ, Mest Food UAB (Leedu), AS Meieri Transport, Poultry Meat OÜ, Maag Kinnisvara OÜ, Maag Lihalõikus OÜ, Karukoobas OÜ, Nordic Milk OÜ, SIA MG Piens (Läti), Eesti Piimatööstus OÜ, Viljandi Dairy OÜ, Estonian Dairy OÜ ja Avalon Foods Sp. z o.o (Poola).

Tulud ja kasum

Kontserni konsolideeritud müügitulu 2019. aastal ulatus 229,9 miljoni euron kasvades aastaga 3,3% ehk 7,3 miljoni võrra. Ekspordi osakaal käibest moodustas 43% (2018: 41%). Konsolideeritud äritegevuse EBITDA oli 13,2 miljonit eurot (2018: 13,4 miljonit eurot). Puhaskasum kasvas aastaga 26% ehk 4,7 miljoni euron (2018: 3,8 miljonit eurot).

Olulisemad sündmused

Uuringuettevõtte Nielsen valis 2019 aastal Eestis kõige edukamaks kaupluseriilite jöudnud uudistooteks Farmi eestimaise koorevõi.

2012. aastal Rootsis alguse saanud Sustainable Brand Index™ on Euroopa suurim sõltumatu kaubamärkide uuring, millega igaaastaselt monitooritakse, kuidas jätkusuutlikkuse tegur mõjutab kaubamärkide kuvandit ja arengut. Ajavahemikul november 2019 kuni veebruar 2020 esmakordselt Balti riikides läbi viidud uuringu põhjal hindasid tarbijad Farmi kaubamärki üheks Eesti jätkusuutlikumaks. Lisaks Farmile kuulusid 25 jätkusuutlikuma kaubamärgi hulka veel ka Tere ja Rannarootsi.

OFFICIAL RANKING 2020 ESTONIA

1. Kalev	24. Rannarootsi	47. Fortum
2. Farmi	25. Epiim	48. airBaltic
3. Elron	26. Tallegg	49. Uber
4. Eesti Pagar	27. Coop Pank	50. Luminor
5. Coop	28. LHV	51. VKG
6. Telia	29. Nõo Lihetööstus	
7. Salvest	30. Alexela	
8. Selver	31. Neste	
9. Valio	32. Eesti Energia	
10. Leibur	33. Viking Line	
11. Rimi	34. Olerex	
12. Prisma	35. SEB	
13. Põltsamaa Felix	36. Santa Maria	
14. Tere	37. Estover	
15. Fazer	38. Rakvere	
16. Eesti Leivatööstus	39. Tallinna Linnatranspord	
17. Swedbank	40. Bolt	
18. Circle K	41. Lõfbergs	
19. Elisa	42. Eesti Gaas	
20. Tallink	43. Tele2	
21. Lux Express	44. Elektrum	
22. Paulig	45. Utilitas	
23. Maks & Moorits	46. Maxima	

Tere valiti aasta alguses Turundustegu 2019 aasta finalistide hulka ning pärjati ka Kuldmunaga Eesti Lauluga koostöös sündinud kampaaniaalohenduste eest.

Tere on keskendunud oma tooteportfellis laktoositalumatuse all kannatavatele tarbijatele täiendades pidevalt oma tooteportfelli sobilike laktoosivabade toodetega. 2019. aastal toodi turule laktoosivaba värske piim ja keefir ning Kreeka jogurtid.

Piimatoodete tootjad, Tere ja Farmi Piimatööstus, liitusid 2019. aastal koos mitmete teiste Eesti joogi- ja toidutootjatega eneseregulatsiooniga toodetes suhkrute vähendamise osas. Sellega seoses on vähendatud Emma kohupiimakreemides üle 30% suhkrusisaldust ning toodud Yofiri kaubamärgi all turule looduslikke suhkruid sisaldavad keefirijoogid. Suhkrute pidev vähendamine piimatoodetes ning soolakoguste vähendamine lihatoodetes on juba aastaid olnud Kontserni üks prioriteetidest. Valdav osa Rannarootsi lihatoodetest on ka E-ainete vabad.

Investeeringud

Kontsern investeeris majandusaastal põhivarasse 4,3 miljonit eurot (2018: 3,5 miljonit eurot). Investeeringud piimatööstustesse olid 2,7 miljonit eurot (2018: 1,8 miljonit eurot) ning investeeringud lihatööstustesse 1,3 miljonit eurot (2018: 1,5 miljonit eurot).

Inimesed

Kontserni töötajate keskmine arv majandusaastal oli 1029 (2018: 1074). Tööjõukulud koos maksudega moodustasid 25,3 miljonit eurot (2018: 25,3 miljonit eurot).

„AITÄH KÕIGILE,
KES OSTAVAD
FARMI PIIMA”

Indrek Klammer

Aasta Põllumees 2019,
Farmi piimatarnija

Peamised finantssuhtarvud

Näitaja	mõõtühik	2019	2018
Müügitulu	EUR '000	229 858	222 590
Müügitulu kasv	%	3,3%	16,5%
Äritegevuse EBITDA [amortisatsiooni, intressi-, maksu- ja erakorraliste tulude-kulude eelne tegevuskasum]	EUR '000	13 191	13 379
Äritegevuse EBITDA marginaal [Äritegevuse EBITDA / müügitulu]	%	6%	6%
EBITDA [amortisatsiooni, intressi- ja maksueelne tegevuskasum]	EUR '000	13 034	12 575
Puhaskasum	EUR '000	4 714	3 753

Näitaja	mõõtühik	2019	2018
Omakapital	EUR '000	41 626	38 399
Omakapitali suhtarv [omakapital / varad]	%	34%	31%
Omakapitali tootlus (ROE) [puhaskasum / keskmine omakapital]	%	11,8%	10,1%
Varade tootlus (ROA) [puhaskasum / keskmine varade maht]	%	3,9%	2,9%
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja [käibevara / lühiajalised kohustused]		0.7	0,9
Netovõlg [võlakohustused – antud laenud – raha ja turul kaubeldavad väärtpaberid]	EUR '000	42 043	48 164
Finantsvõimendus [netovõlg / (omakapital + netovõlg)]	%	50%	56%
Netovõlg / Äritegevuse EBITDA		3.2	3.8

Olulised keskkonna ja sotsiaalsed mõjud

Keskkonnasäästlikkus ja plastiku vähendamine pakendites on Kontserni ettevõtete südameasi. Kontserni ettevõtted otsivad pidevalt võimalusi oma toodetes keskkonnamõju vähendamiseks muutes pakendeid ning lisades pakenditele jäätmeringluse õpetusi.

Farmi Piimatööstus võttis sügisel 2019 osade purepakkide juures kasutusele 25% väiksema korgi, mis võimaldab vähendada jäätmeringlusesse saadavat aastast plastiku kogust 18 tonni võrra. Tere eemaldas oma FIT sarja ja teistelt portsjontoodetelt ühekordsete lusikatega kaaned, vähendades seeläbi aastast plastiku kasutamise hulka 6 tonni võrra. Farmi Piimatööstuses kasutusele võetud uued kartongiga kaetud jogurti- ja kohupiimakreemide topsid võimaldavad pakendites kasutada 20% vähem plastikut. Rannarootsi Lihetööstuse 2019. aasta tootearenduse tulemusena on 2020. aasta suvehooja sortimendis asendunud kõik plastikust šašlõkiämbriid ca 3-4 korda vähem plasti sisaldavate doypackidega. Meie eesmärk on viia plastiku kasutamine miinimumini ning kasutada tulevikus toodete pakendamisel vaid taaskasutatavaid materjale.

Farmi Piimatööstus, Tere, Pouttu ja Rannarootsi Lihetööstus on kõik oma piirkonnas ühed suurimad tööandjad. Mitmed Grupi ettevõtted tegelevad eestimaise põllumajandustooraine väärimisega, andes seeläbi lisaks oma töötajatele elatist ka paljudele põllumajandussektoriga seotud inimestele.

Koroonaviirus (COVID-19)

2019. aasta detsembris jõudis Hiinast Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) esimesed teated uuest koroonaviirusest (COVID-19), mis on praeguseks levinud üle kogu maailma, põhjustades probleeme ühiskonna toimimisele, majanduskeskkonnale ja ettevõtetele. 11. märtsil 2020. aastal nimetas WHO koroonaviiruse puhangu pandeemiaks ning paljudes riikides, sh Eestis kehtis 12. märtsist kuni 17. maini 2020 eriolukord.

Seni ei ole koroonaviirusest tingituna töö tootmisüksustes seiskunud ja Kontsern omalt poolt on teinud kõik, et tagada nii enda kui ka koostööpartnerite turvaline töökorraldus. Kontserni juhtkond jätkab viiruse potentsiaalse mõju jälgimist ja rakendab vajalikke meetmeid, et leevendada mistahes mõjusid.

Eesmärgid 2020. aastaks

2020. aasta eesmärgiks on turuosa ja kasumlikkuse kasvamine, seda nii läbi innovatiivse tootearenduse kui Kontserni ettevõtete omavaheliste sünergiate ja koostöö otsingute ja ellurakendamise kaudu. Samaaegselt on Kontsern ja Kontserni ettevõtted jätkuvalt avatud äritegevuse laienemise võimalustele. Näeme kasvamas kahte peamist trendi, mis tarbijate käitumist muudab – veganlus ja jätkusuutlikkus.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

	Lisa	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000	01.01.2018 EUR '000
Materiaalne põhivara	8	44 749	48 749	52 895
Bioloogilised varad		449	425	385
Kinnisvarainvesteeringud	10	4 110	2 685	2 206
Immateriaalne põhivara	11	31 184	31 670	32 048
Investeeringud sidusettevõtetesse	7	3 740	3 670	3 217
Nõuded ja finantsinvesteeringud	12	95	3 166	3 180
Põhivara kokku		84 326	90 365	93 931
Varud	13	12 278	12 540	12 577
Bioloogilised varad		79	92	113
Nõuded ja ettemaksed	14	18 210	15 982	22 628
Finantsinvesteeringud		95	71	76
Raha ja raha ekvivalendid	15	6 358	3 162	3 839
Käibevara kokku		37 020	31 847	39 233
VARAD KOKKU		121 346	122 212	133 164
Aktsiakapital	16	240	240	240
Kohustuslik reservkapital		26	26	26
Realiseerimata kursivahed		-3	-3	16
Jaotamata kasum / -kahjum		38 450	35 526	33 545
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		38 713	35 789	33 827
Mittekontrolliv osalus		2 912	2 610	2 242
Omakapital kokku		41 625	38 399	36 069
Võlakohustused	17	27 390	44 203	49 307
Võlad ja ettemaksed	18	2 533	4 463	7 801
Sihtfinantseerimine		145	182	118
Pikaajalised kohustused kokku		30 068	48 848	57 226
Võlakohustused	17	24 351	10 292	11 980
Võlad ja ettemaksed	18	25 302	24 673	27 889
Lühiajalised kohustused kokku		49 653	34 965	39 869
Kohustused kokku		79 721	83 813	97 095
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		121 346	122 212	133 164

Lisad lehekülgedel 12-50 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

	Lisa	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Müügitulu	19	229 858	222 590
Müüdnud toodangu kulu	20	-193 761	-185 727
Brutokasum		36 097	36 863
Turustuskulud	21	-24 277	-24 904
Üldhalduskulud	22	-7 578	-7 166
Muud äritulud	23	2 252	845
Muud ärikulud	24	-240	-321
Ärikasum		6 254	5 317
Finantstulud	25	627	719
Finantskulud	25	-1 829	-2 036
Kasum enne maksustamist		5 051	4 000
Tulumaksukulu	28	-337	-247
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		4 714	3 753
sh emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		4 424	3 373
sh mittekontrollivale osalusele kuuluv osa		290	380
Muu koondkasum		2	-19
ARUANDEAASTA KOONDKASUM		4 716	3 734
sh emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		4 425	3 354
sh mittekontrollivale osalusele kuuluv osa		291	380

Lisad lehekülgedel 12-50 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital					Mitte-kontrolliv osalus	Kokku
	Aktsia-kapital	Kohustuslik reserv-kapital	Realiseeri-mata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku		
Seisuga 31.12.2017	240	26	16	33 429	33 711	2 242	35 953
IFRS'i esmarakendamine	0	0	0	116	116	0	116
Korrigeeritud 01.01.2018	240	26	16	33 545	33 827	2 242	36 069
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	3 373	3 373	380	3 753
Muu koondkasum	0	0	-19	0	-19	0	-19
Aruandeaasta koondkasum	0	0	-19	3 373	3 354	380	3 734
Dividendid	0	0	0	-1 391	-1 391	-13	-1 404
Muud muutused	0	0	0	-1	-1	1	0
Seisuga 31.12.2018	240	26	-3	35 526	35 789	2 610	38 399
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	4 424	4 424	290	4 714
Muu koondkasum	0	0	0	1	1	1	2
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	4 425	4 425	291	4 716
Dividendid	0	0	0	-1 422	-1 422	-68	-1 490
Muud muutused	0	0	0	-79	-79	79	0
Seisuga 31.12.2019	240	26	-3	38 450	38 713	2 912	41 625

Täiendav teave aktsiakapitali kohta on toodud lisas 16.

Lisad lehekülgedel 12-50 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisa	2019	2018
Ärikasum		6 254	5 317
<i>Korrigeerimised:</i>			
põhivara kulum ja väärtuse langus	8,11	7 931	7 625
kinnisvarainvesteeringute väärtuse muutus	10	- 1 151	- 368
kasum (-) kahjum (+) põhivara müügist	23	-132	-39
muud korrigeerimised		-575	233
Nõuete ja ettemaksete muutus		302	6 446
Varude muutus	13	178	-355
Võlgade ja ettemaksete muutus		693	- 6 484
Rahavoog äritegevusest kokku		13 500	12 375
Materiaalse ja immateriaalse põhivara ost	8,11	- 2 647	- 2 269
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük müügihinnas	8,11	265	237
Bioloogiliste varade müük		162	181
Kinnisvarainvesteeringute soetus	10	0	-17
Tütarettevõtete soetuse netorahavoog		0	3
Sidusettevõtete soetus		0	-7
Antud laenud		- 400	0
Antud laenude tagasimaksed		50	17
Saadud dividendid		56	131
Saadud intressid		32	80
Muud investeerimistegevuse rahavood		-6	5
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		- 2 488	- 1 639
Saadud laenud	17	666	4 998
Laenude tagasimaksed	17	- 5 247	- 5 454
Arvelduskrediidi jääkide muutus	17	2 180	- 3 231
Faktooringkohustuse muutus	17	54	- 1 892
Rendikohustuste põhiosa tagasimaksed	17	-2 044	- 2 443
Laekumised sihtfinantseerimisest		0	108
Makstud intressid		- 1 277	- 1 638
Makstud dividendid	28	- 1 898	- 1 461
Makstud ettevõtte tulumaks		- 494	- 324
Muud finantseerimistegevuse rahavood		244	- 81
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		- 7 816	- 11 418
RAHAVOOD KOKKU		3 196	- 682
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		3 162	3 839
Raha ja raha ekvivalentide muutus		3 196	- 682
Valuutakursi muutuste mõju		0	5
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		6 358	3 162

Lisad lehekülgedel 12-50 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE ARUANDE LISAD

1. KONTSERNI ANDMED

ASi Maag Grupp (edaspidi: emaettevõtte) ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos: Kontsern) 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on allkirjastatud juhatuse poolt 3. juulil 2020.

Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt kinnitatud ning esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ja nõuda uue aruande koostamist.

AS Maag Grupp on Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts (registrikood: 10209474) mis tegutseb peamiselt Eestis, Soomes ja Poolas. Kontserni põhitegevuseks on liha- ja piimatoodete tootmine, vahendus ja turustus. Ettevõtte aktsiad ei ole avalikult kaubeldavad.

2. UUTE JA MUUDETUD IFRS STANDARDITE JA IFRIC-I TÕLGENDUSTE RAKENDAMINE

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2019 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

- Standardite IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ning IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Muudatustega täpsustatakse ja ühtlustatakse mõiste „oluline“ määratlust ning antakse juhiseid, mis aitavad parandada selle kohaldamise järjepidevust IFRS standardites.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardite IFRS 9 „Finantsinstrumendid“, IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Muudatused on kohustuslikud ja neid kohaldatakse kõigi selliste riskimaandamissuhete puhul, mida mõjutab otseselt pankadevaheliste laenuintressimäärade (IBOR) reformist tulenev ebakindlus. Muudatustega kehtestatakse ajutine vabastus teatavate riskimaandamisarvestuse nõuete kohaldamisest. Eesmärk on vältida seda, et IBOR-i reformi mõjul riskimaandamisarvestus lõpetatakse. Peamised muudatustega kehtestatud vabastused on seotud järgmiste nõuetega:

- suure tõenäosuse nõue
- riski komponendid
- ettevaatavad hinnangud
- tagasiulatav efektiivsuse test (IAS 39)
- rahavoogude riskimaandamise reservi ümberliigitamine.

Muudatustega nõutakse ettevõtetelt ka investoritele lisateabe esitamist oma selliste riskimaandamissuhete kohta, mida otseselt mõjutab reformiga seotud ebakindlus.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

- Standardite IFRS 10 ja IAS 28 muudatused „Investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline müük või varaline sissemakse“

Euroopa Komisjon on otsustanud muudatuste kinnitamise määramata ajaks edasi lükata. Muudatustega selgitatakse, et sidusettevõtte või ühisettevõttega seotud tehingu puhul sõltub kasumi või kahjumi kajastamise ulatus sellest, kas müüdnud või üle antud varad moodustavad äri, nii et:

- kasum või kahjum kajastatakse täielikult siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab sellise vara või selliste varade üleandmist, mis moodustavad äri (olenemata sellest, kas see asub tütaretevõttes või mitte), ning
- kasum või kahjum kajastatakse osaliselt siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äri (isegi juhul, kui need varad asuvad tütaretevõttes).

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

➤ Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatustega kitsendatakse ning täpsustatakse äri mõistet. Samuti võimaldavad need muudatused anda lihtsustatud hinnangu selle kohta, kas äriühenduse raames omandatud tegevused ja varad on olemuselt varade kogum või äri.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

3. IFRS'I ESMAKORDNE KASUTUSELEVÕTT

Käesolev 31. detsemberil 2019 lõppenud aasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esimene Kontserni poolt vastavalt IFRS'ile (*International Financial Reporting Standards, IFRS as adopted by EU*) koostatud aruanne. Kuni 31. detsembrini 2018 ja varem lõppenud aastate kohta koostas Kontsern finantsaruandeid vastavalt kohalikule raamatupidamistavale (Eesti finantsaruandluse standardile).

Vastavalt sellele on Kontsern koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kooskõlas IFRS'iga, mida rakendatakse 31. detsembril 2019 ja pärast seda lõppevatel aruandeaastatel, koos võrreldava perioodi andmetega 31. detsembri 2018 seisuga ja siis lõppenud aasta kohta, nagu on kirjeldatud arvestuspõhimõtete all.

Kontserni IFRS'ile üleminekukuupäevaks on 1. jaanuar 2018.

IFRS nõuab teatud eranditega seisuga 31.12.2019 lõppenud majandusaastal kehtinud standardite ja tõlgenduste versiooni tagasiulatuvat rakendamist. Kontsern on IFRS'ile üleminekul algbilansi koostamisel seisuga 1. jaanuar 2018 ja sellele järgnevatel perioodidel kuni IFRS esimese raporteerimiskuupäevani rakendanud vastavaid versioone standarditest.

Käesolevas lisas selgitatakse peamisi korrigeerimisi, mida Kontsern tegi 1. jaanuari 2018 seisuga koostatud kohalike raamatupidamistava järgse konsolideeritud finantsaruannete ja varem avaldatud 31. detsembri 2018 seisuga ja siis lõppenud aasta kohta koostatud kohaliku raamatupidamistava järgsete konsolideeritud finantsaruannete korrigeerimisel.

Rakendatud vabastused

IFRS 1 Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtmine lubab esmakordsetele kasutuselevõtjatele teatavaid erandeid IFRS'i tagasiulatava rakendamise suhtes. Kohustuslike erandite osas on Kontserni jaoks asjakohane tagasiulatava rakendamise osas hinnangute erand. IFRS-ide kohased hinnangud seisuga 01.01.2018 ja 31.12.2018 olid järjepidevad nendel kuupäevadel tehtud hinnangutega eelmise raamatupidamistava kohaselt.

Kontsern on rakendanud järgmisi vabastusi:

- IFRS 3 ei ole rakendatud äriühendustele, mis puudutavad enne 1. jaanuari 2018 omandatud tütaretevõtteid, mida käsitletakse IFRS'i mõistes äriühendustena, samuti osalemisi sidusettevõtetes ja ühisettevõtmistes. Selle erandi kasutamise tulemusena on nende varade ja kohustuste, mida tuleb kajastada IFRS'i kohaselt, tuletatud

soetusmaksumuseks omandamise kuupäeval kohaliku raamatupidamistava järgne bilansiline maksumus. Pärast omandamise kuupäeva toimub kajastamine vastavalt IFRS'ile. Varad ja kohustused, mis ei vasta IFRS'i alusel kajastamise tingimustele, on IFRS'i algsest konsolideeritud finantsseisundi aruandest välja jäetud.

- IFRS 1 kohaselt on kohaliku raamatupidamistava järgset firmaväärtuse bilansilist maksumust kasutatud ka IFRS'i algsest konsolideeritud finantsseisundi aruandes (lisaks väärtuse langusest tulenevale firmaväärtuse korrigeerimisele ning immateriaalsete varade kajastamisele või kajastamise lõpetamisele). Vastavalt IFRS-le 1 on Kontsern kontrollinud firmaväärtuse väärtuse langust IFRS'ile ülemineku kuupäeval ja osa firmaväärtusest on 1. jaanuari 2018 seisuga korrigeeritud.
- IFRS 16 rakendamisel on rendikohustused rentnikuna mõõdetud järelejäänud rendimaksete nüüdsväärtuses, mida on diskonteeritud rentniku alternatiivse laenuintressimääraga IFRS-ile ülemineku kuupäeval. Kasutamiseõiguse esemeks oleva vara väärtus on hinnatud rendikohustusega võrdses summas, mida on korrigeeritud selle rendiga seotud ette makstud või akumuliseerunud rendimaksetega, mida kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes vahetult enne IFRS-ile ülemineku kuupäeva.
- Lisaks võib rentnikust esmakordne IFRS-i kasutuselevõtja teha IFRS-ile ülemineku kuupäeval iga rendi suhtes ühe või mitu järgmistest toimingutest:
 - rakendada ühtset diskontomäära rendiportfellile, mille rendid on piisavalt sarnaste tunnustega (näiteks sarnane järelejäänud rendiperiood, sarnane alusvara liik, sarnane majanduskeskkond);
 - mitte rakendada nõudeid rentide suhtes, mille rendiperiood lõpeb 12 kuu jooksul alates IFRS-ile ülemineku kuupäevast. Selle asemel arvestatakse neid rente (ja avaldatakse nende kohta teavet) nii, nagu oleks tegemist lühiajaliste rendilepingutega, mida arvestatakse vastavalt IFRS 16;
 - mitte rakendada nõudeid rentide suhtes, mille alusvara on väikese väärtusega (nagu on kirjeldatud IFRS 16). Selle asemel kajastatakse neid rente (ja avaldatakse nende kohta teavet) vastavalt IFRS 16;
 - kasutada tagantjärele tarkust, tehes seda näiteks rendiperioodi kindlaksmääramiseks juhul, kui leping sisaldab rendi pikendamise või tühistamise õigust.

Allpool on toodud IFRS'ile ülemineku mõju finantsseisundi- ja kasumiaruannetele.

Muutused konsolideeritud finantsseisundi aruandes IFRS'ile ülemineku kuupäeval ja 31. detsembril 2018

EUR '000	RTJ 01.01.2018	muutus 1,2,4,5	IFRS 01.01.2018	RTJ korrig. 31.12.2018	muutus 2,3,4,5	IFRS 31.12.2018
Materiaalne põhivara	50 466	2 429	52 895	46 743	2 006	48 749
Bioloogilised varad	385	0	385	425	0	425
Kinnisvarainvesteeringud	2 206	0	2 206	2 685	0	2 685
Immateriaalne põhivara	32 121	-73	32 048	29 987	1 683	31 670
Investeeringud sidusettevõtetesse	3 218	0	3 217	3 670	0	3 670
Nõuded ja finantsinvesteeringud	3 188	-9	3 180	3 175	-9	3 166
Pikaajalised varad kokku	91 584	2 347	93 931	86 685	3 680	90 365
Varud	12 577	0	12 577	12 540	0	12 540
Bioloogilised varad	113	0	113	92	0	92
Nõuded ja ettemaksed	22 966	-338	22 628	15 982	0	15 982
Finantsinvesteeringud	0	76	76	0	71	71
Raha ja raha ekvivalendid	3 839	0	3 839	3 162	0	3 162
Käibevara kokku	39 495	-262	39 233	31 776	71	31 847
VARAD KOKKU	131 079	2 085	133 164	118 461	3 751	122 212

EUR '000	RTJ 01.01.2018	muutus 1,2,4,5	IFRS 01.01.2018	RTJ korrigeeritud 31.12.2018	muutus 2,3,4,5	IFRS 31.12.2018
Aktiivkapital	240	0	240	240	0	240
Kohustuslik reservkapital	26	0	26	26	0	26
Realiseerimata kursivahed	16	0	16	-3	0	-3
Jaotamata kasum / -kahjum	33 429	116	33 545	33 733	1 793	35 526
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa	33 711	116	33 827	33 996	1 793	35 789
Mittekontrolliv osalus	2 242	0	2 242	2 610	0	2 610
Omakapital kokku	35 953	116	36 069	36 606	1 793	38 399
Võlakohustused ¹	45 797	3 510	49 307	41 226	2 977	44 203
Võlad ja ettemaksed ¹	9 351	-1 550	7 801	5 946	-1 483	4 463
Sihtfinantseerimine	578	-460	118	230	- 48	182
Pikaajalised kohustused kokku	55 726	1 500	57 226	47 402	1 446	48 848
Võlakohustused	11 511	469	11 980	9 780	512	10 292
Võlad ja ettemaksed	27 889	0	27 889	24 673	0	24 673
Lühiajalised kohustused kokku	39 400	469	39 869	34 453	512	34 965
Kohustused kokku	95 126	1 969	97 095	81 855	1 958	83 813
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED	131 079	2 085	133 164	118 461	3 751	122 212

¹ Seoses tütarettevõtte AS Tere saneerimiskava kinnitamisega 28. juunil 2019 klassifitseeriti saneerimiskava kohustused intressikandvateks ning intressi mittekanvateks, mille tulemusena suurenesid 01.01.2018 seisuga pikaajalised võlakohustused 1 550 tuhande euro võrra ning samas ulatuses vähenesid pikaajalised võlad ja ettemaksed. Seisuga 31.12.2018 suurenesid pikaajalised võlakohustused ning vähenesid pikaajalised võlad ja ettemaksed 1 483 tuhande euro võrra.

Muutused konsolideeritud koondkasumiaruandes perioodil 01.01-31.12.2018

EUR '000	RTJ korrigeeritud 2018	muutus 2,3,4,5	IFRS 2018
Müügitulu	222 590	0	222 590
Müüdnud toodangu kulu	-185 733	6	-185 727
Brutokasum	36 857	6	36 863
Turustuskulud	-24 922	18	-24 904
Üldhalduskulud	-8 936	1 770	-7 166
Muud äritulud	919	-74	845
Muud ärikulud	-321	0	-321
Ärikasum (-kahjum)	3 597	1 720	5 317
Finantstulud	719	0	719
Finantskulud	-1 993	-43	-2 036
Kasum enne maksustamist	2 323	1 677	4 000
Tulumaksukulu	-247	0	-247
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM	2 076	1 677	3 753
sh emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa	1 696	1 677	3 373
sh mittekontrollivale osalusele kuuluv osa	380	0	380
Muu koondkasum	-19	0	-19
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM	2 057	1 677	3 734
sh emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa	1 677	1 677	3 354
sh mittekontrollivale osalusele kuuluv osa	380	0	380

IFRSile üleminekust tingitud muutused on alljärgneva sisuga:

- 1: Jõhvi Piima firmaväärtuse maha kandmine 01.01.2018 seisuga
- 2: Sihtfinantseerimise kajastamise muutus
- 3: Jõhvi Piima, Rakvere Piima, Tere ja Pouttu firmaväärtuste kulumi tühistamine
- 4: IFRS 16 rakendamine tagasiulatuvalt alates 01.01.18
- 5: Noteeritud väärtipaberite ümberklassifitseerimine lühiajalisteks finantsinvesteeringuteks ning ümberhindamine õiglasesse väärtusse

IFRSile üleminek ei avaldanud rahavoogude aruandele olulist mõju. 2018. aasta äritegevuse rahavoog suurenes 587 tuhande euro võrra ning finantseerimise rahavoog vähenes samas ulatuses.

4. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Koostamise alus

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (*International Accounting Standards Board, IASB*) poolt välja antud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (*International Financial Reporting Standards, IFRS as adopted by EU*).

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud lähtudes soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud järgnevates arvestuspõhimõtetes..

Konsolideeritud finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes ja kõik arvud on ümardatud lähima tuhande euroni, kui ei ole märgitud teisiti.

Võrdlusandmete vea korrigeerimine

2018. aasta võrdlusandmetes on seoses tütarettevõtete materiaalse põhivara mittekorrektse kajastamisega tehtud alljärgnevad parandused.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne				Konsolideeritud koondkasumiaruanne			
EUR '000	31.12.18	vea	31.12.2018	EUR '000	2018	vea	2018
	aastaaruanne	parandus	korrigeeritud		aastaaruanne	parandus	korrigeeritud
Mat. põhivara	46 963	-220	46 743	Müüdnud toodangu kulu	-185 615	-118	-185 733
Kinnisvarainvesteeringud	2 591	94	2 685	Turustuskulud	-24 905	-17	-24 922
Jaotamata kasum	33 859	-126	-33 733	Üldhalduskulud	-8 945	9	-8 936
				Puhaskasum	2 202	-126	2 076

Konsolideerimise alus

Konsolideeritud finantsaruanded koosnevad Kontserni ja tütarettevõtete finantsaruannetest 31. detsembri 2019 a. seisuga. Konsolideeritud kasumiaruandesse ja rahavoogudesse on tütarettevõtete numbrid kaasatud alates 01. jaanuarist 2019, võrdlusperioodil alates 01. jaanuarist 2018.

Tütarettevõtted konsolideeritakse täielikult alates omandamise kuupäevast, milleks on Kontserni poolt kontrolli omandamise kuupäev, ja konsolideeritakse jätkuvalt kuni sellise kontrolli lõppemise kuupäevani. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta on avatud või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ning ta saab kasutada oma mõjuvõimu majandusüksuse üle, et mõjutada oma kasumi suurst. Tütarettevõtete finantsaruanded koostatakse sama aruandeperioodi kohta nagu emaettevõtte finantsaruanded, kasutades samalaadseid arvestuspõhimõtteid. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid ühtlustatud, et kindlustada ühtlaste arvestuspõhimõtete järgimine kontserni konsolideeritud finantsaruandes. Kõik kontsernisisesed saldod, tehingud, kontsernisisestest tehingutest tulenevad realiseerimata kasumid ja kahjumid ning dividendid elimineeritakse täielikult.

Tütarettevõtte kahjumid omistatakse mittekontrollivale osalusele isegi siis, kui selle tulemuseks on negatiivne jääk.

Tütarettevõtte osaluse suuruse muutus, kui sellega ei kaasne kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitali tehinguna. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse soetusmaksumuses.

Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest

Kontsern on konsolideeritud finantsaruannete koostamisel rakendanud järgmisi olulisi arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid:

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta juhul, kui on tõenäoline, et nende kasutamisega seoses saadakse tulevikus majanduslikku kasu.

Materiaalsed põhivarad kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes nende soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalse põhivara

soetusmaksumus sisaldab ka eeldatavaid demonteerimise, eemaldamise ja asukoha taastamise kulutusi, milleks kontsernil tekib kohustus vara paigaldamisel ja kasutamisel. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused kajastatakse põhivarana juhul, kui on tõenäoline, et Kontsern saab tulevikus varaobjektiga seotud majanduslikku kasu ning kui varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiototel põhivaraks, mida kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real käibevara rühmas. Müügiototel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglases väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Lõpetamata ehitusobjekte, mida ehitatakse tootmis-, rendi- või haldustegevuse eesmärgil, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langused. Selle vara amortisatsiooni arvestus algab siis, kui vara on kavandatud kasutuseks valmis.

Maad ja pooleliolevaid ehitisi ei amortiseerita. Kulumit arvestatakse lineaarselt vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

• Ehitised ja rajatised	5 – 33 aastat
• Masinad ja seadmed	2 – 20 aastat
• Muu inventar, tööriistad	2 – 5 aastat

Amortiseerimist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav juhtkonna poolt plaanitud eesmärgiks ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel "müügiototel põhivaraks". Kui materiaalse põhivara objekt koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse need komponendid arvele iseseisvate põhivaraobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust.

Igal bilansipäeval hindab juhtkond, kas teadaolevalt on indikatsioone põhivara väärtuse languse kohta. Juhul kui on teada asjaolusid, mis võivad põhjustada põhivara väärtuse langust, määrab juhtkond põhivara kaetava väärtuse (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või vara kasutusväärtus). Juhul kui kaetav väärtus on väiksem tema bilansilisest jääkväärtusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Eelnevatel perioodidel kajastatud allahindlus tühistatakse juhul, kui kaetava väärtuse määramise aluseks olnud hinnangutes on toimunud muutus ning kaetav väärtus on tõusnud.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse lahutades müügist saadud summadest jääkväärtuse, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude / -kulude all.

Bioloogilised varad

Bioloogiline vara kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui vara on kontserni poolt kontrollitav, on tõenäoline, et kontsern saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav. Bioloogiline vara on loomne või taimne elusorganism. Põllumajanduslik toodang on bioloogilisest varast saadav või eraldatav toodang. Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel aruandepäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav. Aktiivse turu olemasolul kajastatakse bioloogilist vara turuväärtuses. Soetusmaksumuses on kajastatud rohumaad, kuna puudub aktiivne turg ja diskonteeritud rahavoogude leidmine on raskendatud. Rohumaade soetusmaksumus kantakse kulusse nelja aasta jooksul rajamisest.

Bioloogilised varad jaotatakse tarbitavateks ja tootvateks varadeks, mis omakorda võivad olla küpsed või ebaküpsed varad. Tarbitavad bioloogilised varad on varad, mida muudetakse põllumajandustoodanguks või mida müüakse bioloogiliste varadena – käesolevas aruandes on selleks vasikad.

Tootvate ebaküpsede bioloogiliste varade hulka kuuluvad noorveised. Küpsede tootvate bioloogiliste varade hulka kuuluvad lüpsilehmad. Põhivarana kajastatakse pikaajalisi rohumaad ja põhikarja.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid kajastatakse koondkasumiaruandes muude äritulude ning kahjumid muude ärikulude all.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida Kontsern hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse finantsseisundi

aruandes algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglasest väärtuses, mis baseerub sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnal, tuginedes hiljuti toimunud tehingute hindadele sarnaste objektide osas (korrigeerides hinnangut erinevuste suhtes), või diskonteeritud rahavoogude meetodit. Õiglasest väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude / -kulude all. Õiglasest väärtuse meetodil kajastatavatelt kinnisvarainvesteeringutelt ei arvestata amortisatsiooni.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti vöörandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalsed varad

Eraldi omandatud immateriaalseid varasid kajastatakse esmasel kajastamisel soetusmaksumuses. Äriühenduses omandatud immateriaalsete varade soetusmaksumuseks on nende õiglane väärtus omandamiskuupäeva seisuga. Pärast esmast kajastamist mõõdetakse immateriaalseid varasid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja akumulieeritud kahjumid vara väärtuse langusest, kui on. Majandusüksusesiselt loodud immateriaalseid varasid, välja arvatud kapitaliseeritud arendusväljaminekuid, ei kapitaliseerita ja kulutused kajastatakse kasumiaruandes kulutuste tegemise aastal.

Immateriaalne vara liigitub eluea alusel piiratud või piiramatuks. Piiratud elueaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse majanduslikult kasuliku eluea jooksul ja nende puhul hinnatakse väärtuse langust, kui on põhjust arvata, et immateriaalse vara väärtus võib olla langenud. Piiratud elueaga immateriaalse vara amortisatsiooniperiood ja -meetod vaadatakse üle vähemalt iga aruandeperioodi lõpus. Vara kasuliku eluea või varast tuleneva tulevase majandusliku kasu eeldatava tarbimismudeli muutusi arvestatakse vastavalt vajadusele amortisatsiooniperioodi või -meetodi muutmisega ning neid muutusi käsitletakse raamatupidamislike hinnangute muutusena. Piiratud elueaga immateriaalse vara amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruandes immateriaalse vara funktsioonile vastavas kulukategoorias.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Tarkvarale ja litsentsidele on kasulikuks elueaks arvestatud kuni 5 aastat. Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara ei amortiseerita, kuid iga-aastaselt kontrollitakse vara väärtuse langust kas üksiku vara või raha teeniva üksuse tasandil. Piiramatu eluea hinnang vaadatakse üle igal aastal, et määrata kindlaks, kas piiramatu eluiga on jätkuvalt toetatav. Kui mitte, siis muudetakse kasulik eluiga edasiulatuvalt piiramatust piiratuks.

Immateriaalse vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit mõõdetakse vara netomüügitudulu ja bilansilise maksumuse vahena ja kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel.

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühenduste kajastamisel on kasutatud ostumeetodit. Soetusmaksumuse mõõtmiseks liidetakse ülekantud tasu, mida mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtuses, omandatud ettevõttes Kontsernile mittekuuluva vähemusosaluse summaga. Iga äriühenduse puhul valib Kontsern, kas ta mõõdab omandatud ettevõttes Kontsernile kuuluvat mittekontrollivat osalust õiglasest väärtuses või proportsionaalse osana omandatud ettevõtte eristatavast netovarast. Tekkinud soetuskulud kantakse üldhalduskuludesse.

Firmaväärtust mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, milleks on see osa ülekantud tasust ja vähemusosaluse eest kajastatud summast kokku, mis ületab omandatud eristatavat netovara õiglast väärtust ja omandatud kohustusi. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovara õiglane väärtus, kajastatakse erinevus kasumiaruandes.

Pärast esmast kajastamist mõõdetakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Vara väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jaotatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus alates omandamise kuupäevast kõikidele Kontserni raha genereerivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad ühendusest majanduslikku kasu, olenemata sellest, kas omandatava (majandus)üksuse varad või kohustused kantakse üle nendele üksustele. Väärtuse langus määratakse kindlaks firmaväärtusega seotud raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse hindamise teel. Firmaväärtuse võimalikku väärtuse langust testitakse vähemalt kord aastas. Kui raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem kui tema bilansiline jääkväärtus (s.h. firmaväärtus), kajastatakse firmaväärtuse väärtuse langus. Firmaväärtuse allahindlus kajastatakse kasumiaruandes real "Muud ärikulud" ning selliseid allahindlusi ei tühistata.

Investeeringud sidusettevõtetesse

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Kontsern omab olulist mõju. Oluline mõju tähendab, et Kontsernil on õigus osaleda finants- ja äripoliitiliste otsuste tegemisel, kuid puudub kontroll või ühine kontroll nende otsuste üle. Olulist mõju või ühist kontrolli hinnatakse sarnaselt tütarettevõtete kontrolli hindamisele.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele soetusmaksumuses ja korrigeeritakse seda hilisematel perioodidel investori osalusega investeeringuobjekti omakapitalis toimunud muutustes ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimise või amortisatsiooniga. Sidusettevõttega seotud firmaväärtus lisatakse investeeringu bilansilisele maksumusele; seda ei amortiseerita ning selle väärtuse langust eraldi ei kontrollita.

Koondkasumiaruanne kajastab Kontsernile kuuluvat osa sidusettevõtte kasumist. Sidusettevõtte koondkasumis toimuvad muutused kajastatakse proportsionaalselt ka Kontserni koondkasumis. Selliseid investeeringuobjektiga seotud realiseerimata tulusid ja kulusid, mida kajastatakse kasumiaruande asemel muus koondkasumis või omakapitali reservide suurenemise või vähenemisenä, kajastatakse ka kapitaliosaluse meetodil investeerija aruandes koondkasumiaruandes või omakapitali reservide muutusena, mitte kapitaliosaluse meetodi kasumina (kahjumina) kasumiaruandes. Realiseerimata kasum ja kahjum Kontserni ja sidusettevõtte vahel tehtud tehingutest elimineeritakse välja selles ulatuses, mis vastab Kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes.

Kontserni osa sidusettevõtte kasumist näidatakse Kontserni kasumiaruandes peale ärikasumit finantstulude ja kulude koosseisus.

Sidusettevõtte finantsaruanded koostatakse Kontserniga sama aruandeperioodi kohta. Vajadusel tehakse korrigeerimisi, et viia arvestuspõhimõtted kooskõlla Kontserni arvestuspõhimõtetega.

Kui Kontsern kaotab sidusettevõtte üle olulise mõju, hindab ja kajastab Kontsern allesjäänud investeeringu suurust selle õiglases väärtuses. Vahe allesjääva osaluse õiglase väärtuse ja sidusettevõtte bilansilise maksumuse ning saadud tasu vahel kajastatakse kasumiaruandes.

Mitte-finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas midagi viitab sellele, et vara väärtus võib olla langenud. Kui sellele viitav asjaolu eksisteerib, või kui on vaja viia läbi iga-aastane vara väärtuse languse kontrollimine, hindab Kontsern vara kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kahest järgmisest suurem: vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või kasutusväärtus ning see määratakse kindlaks üksiku vara kohta, välja arvatud juhtudel, kui sellest varast ei tulene muudest varadest või vararühmadest suhteliselt sõltumatuid raha laekumisi. Kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline maksumus ületab kaetavat väärtust, on vara väärtus langenud, ning vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nüüdisväärtusele, kasutades maksueelset diskontomäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja varale iseloomulikele riskidele. Selleks, et määrata kindlaks õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulutused, võetakse arvesse hiljutisi turutehinguid.

Kahjumid jätkuvate tegevusvaldkondade väärtuse langusest, sealhulgas varude väärtuse langus, kajastatakse kasumiaruandes kululiigi all, mis vastab vara funktsioonile, mille väärtus on langenud, välja arvatud varem ümberhinnatud põhivara puhul, mille ümberhindlus on kantud muu koondkasumi alla. Sellisel juhul kajastatakse ka väärtuse langus muu koondkasumi all varasema ümberhindluse summa ulatuses.

Varade, välja arvatud firmaväärtuse, puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas esineb viiteid sellele, et varem kajastatud kahjum väärtuse langusest ei pruugi enam eksisteerida või võib olla vähenenud. Kui selline viide on olemas, hindab Kontsern vara või raha teeniva üksuse kaetavat väärtust. Varem kajastatud kahjum väärtuse langusest tühistatakse üksnes juhul, kui pärast väärtuse langusest tuleneva kahjumi viimast kajastamist on muutunud eeldused, mida kasutati vara kaetava väärtuse kindlaks määramisel. Tühistamine on piiratud nii, et vara bilansiline maksumus ei tohi ületada vara kaetavat väärtust ja ei tohi ületada bilansilist maksumust, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Selline tühistamine kajastatakse kasumiaruandes, kui vara ei ole kajastatud ümberhinnatud summas, millisel juhul käsitletakse tühistamist ümberhindluse suurenemisenä.

Firmaväärtuse väärtuse langust kontrollitakse igal aastal (majandusaasta lõpus) ja siis, kui asjaolud viitavad sellele, et finantsseisundi aruandes kajastatud väärtus võib olla langenud. Firmaväärtuse väärtuse langus määratakse kindlaks hinnates kaetavat väärtust iga raha teeniva üksuse puhul, mis on firmaväärtusega seotud. Kui raha teeniva üksuse kaetav väärtus on

väiksem, kui bilansiline maksumus, kajastatakse kahjum väärtuse langusest. Firmaväärtusega seotud kahjumeid väärtuse langusest ei saa tulevastel perioodidel tühistada.

Varud

Varusid mõõdetakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude allahindlust nende neto realiseerimisväärtuseni kajastatakse aruandeperioodi kuludes kasumiaruande real "Müüdud toodangu kulu". *Commodity* tooted (lõssipulber ja või) kajastatakse esmasel arvelevõtmisel soetusmaksumuses ning edaspidi mõõdetakse vastavaid varusid neto realiseerimisväärtuses, lähtuvalt lähiregiooni turuhindadest.

Varude soetusmaksumus koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseselt toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tootmistööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest.

Neto realiseerimisväärtus on tavapärasel äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi teostamiseks vajalikud hinnangulised kulutused. Varude kuluks kandmisel kasutatakse olenevalt varude tüübist kas tootmispartiipõhist individuaalmaksumuse või kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Finantsinstrumendid

Finantsvarad ja –kohustused kajastatakse finantsseisundi aruandes hetkel kui Kontsernist saab lepinguline osapool instrumendi sätete kohaselt.

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmiselt:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande;
- finantsvarad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande;
- finantsvarad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses

Klassifitseerimine sõltub Kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest. Seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2019 oli Kontsernil ainult korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Regulaarsed finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse tehingupäeval, kuupäeval, mil Kontsern kohustub vara ostma või müüma. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui finantsvarade rahavoogude saamise õigus on lõppenud või on üle antud ja Kontsern on üle andnud olulisel määral kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved.

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumentid, sh nõuded ostjate vastu

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes.

Kontsern jagab nõudeid ostjate vastu kahte portfelli lähtuvalt antud portfelli ärimudelist:

- Nõuded ostjate vastu, mis tulenevad kliendilepingutest ning mille ärimudeli eesmärgiks on koguda lepingulisi rahavooge. Antud nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.
- Nõuded ostjate vastu, mis tulenevad kliendilepingutest ning mille ärimudeli eesmärgiks on nõuete müük. Antud nõudeid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Nõuete müük toimub peamiselt läbi faktooringulepingute. Kehtivate faktooringulepingute raames kajastab Kontsern finantsseisundi aruandes ainult seda osa nõuetest, mis ei ole faktooringulepingu alusel faktooritud. Antud nõudeid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Arvestades, et antud nõuete osas tagasimaksed toimuvad ligikaudu 2-3 kuu jooksul, siis ei oma raha ajaväärtus nõuete õiglasele väärtusele olulist mõju.

Kontsern klassifitseerib kõiki teisi võlainstrumente (sh antud laenuid ja muud nõuded korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Omakapitaliinstrumentid

Kontsernil ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Raha ja raha ekvivalendid on lühiajalised likviidsed investeringud, mida on võimalik kiiresti konverteerida rahaks ja mille turuväärtuse muutumise risk on ebaoluline, sh raha, pangakontod, lühiajalised hoiused tähtajaga kuni kolm kuud. Konsolideeritud rahavoogude aruande eesmärgil koosnevad raha ja raha ekvivalendid eespool määratletud rahast ja lühiajalistest hoiustest, ilma kasutusele võetud arvelduslaenuideta.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud.

Kui esineb objektiivseid tõendeid, mis viitavad sellele, et vara väärtus on langenud, mõõdetakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse (jättes välja tulevased eeldatavad krediidikahjumid, mis ei ole veel aset leidnud) vahelise erinevusena. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus diskonteeritakse finantsvara esialgse efektiivse intressimäära alusel. Kui laenul on muutuv intressimäär, siis diskontomäär vara väärtuse langusest tuleneva mis tahes kahjumi mõõtmiseks on hetkel kehtiv efektiivne intressimäär.

Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjumi suurus kajastatakse kasumiaruandes. Intressitulu tekkimine jätkub vähendatud bilansiliselt jääkmaksumuselt ning tekkimisele rakendatakse intressimäära, mida kasutati tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi mõõtmisel. Intressitulu kajastatakse finantstulu osana kasumiaruandes. Laenuid koos nendega seotud allahindlusega kantakse maha, kui tulevasel tagasivõitmisel ei ole realistlikku perspektiivi ning kogu tagatis on realiseeritud või Kontsernile üle antud. Kui väärtuse langusest tuleneva hinnangulise kahjumi summa hilisemal aastal suureneb või väheneb sündmuse tõttu, mis leiab aset pärast väärtuse languse kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud väärtuse langusest tulenevat kahjumit allahindluse konto korrigeerimise kaudu. Kui mahakantud vara hiljem laekub, krediteeritakse saadud summa kasumiaruandes finantskulu all. Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate võlainstrumentide eeldatavat krediidikahjumit mineviku ja tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud. Kontserni raha ja raha ekvivalendid on kõrge krediidireitinguga pankades ning tulenevalt sellest ei ole tegemist kõrgendatud riskiga instrumendiga, seetõttu kajastatakse raha ja raha ekvivalentide puhul 12 kuu oodatav krediidikahjum. Kui krediidirisk tõuseb, siis kajastatakse eluea eeldatav krediidikahjum.

Nõuetele ostjate vastu, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluse maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Finantskohustused

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglasel väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes. Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kõiki finantskohustusi kajastatakse algselt õiglasel väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulud. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tasumisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Kontserni finantskohustused hõlmavad võlgu hankijatele ja muid kohustusi, arvelduslaene, laene ja krediite, faktooringuid, finantsgarantilepinguid ja saneerimiskava järgseid kohustusi.

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut (s.t. nõuete tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni see on laekunud või regressiõigus on aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogselt muude võlakohustustega.

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse nõude müügina ja kulu nõuete müügist kajastatakse finantskuluna.

Pärast esmast kajastamist mõõdetakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Igasugune erinevus laekunud summade (miinus tehingukulud) ja saadavate laenumaksete vahel kajastatakse kasumiaruandes.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Kontsernil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse sellest tuleneva kohustuse täitmisel, tühistamisel või aegumisel. Kui olemasolev finantskohustus asendatakse sama laenuandja poolt muu kohustusega, millel on oluliselt erinevad tingimused, või kui muudetakse oluliselt olemasoleva kohustuse tingimusi, käsitletakse vastavat asendamist või muutmist esialgse kohustuse kajastamise lõpetamisega ja uue kohustuse kajastamisega, ning vastavate bilansiliste maksumuste vaheline erinevus kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvarad ja finantskohustused saldeeritakse ning netosumma kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes siis ja üksnes siis, kui on olemas kehtivalt jõustatud juriidiline õigus kajastatud summade saldeerimiseks ning on olemas tasaarveldamise kavatsus või kavatsus realiseerida varad ja arveldada kohustused samaaegselt.

Finantsinstrumentide õiglase väärtus

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide puhul määratakse õiglase väärtus kindlaks sobiva hindamismeetodi abil. Sellised meetodid võivad hõlmata mitteseotud osapoolte vaheliste hiljutiste turutehingute kasutamist; võrdlusi olulises osas sarnase teise instrumendi hetkel kehtiva õiglase väärtusega, diskonteeritud rahavoogude analüüsi või muude hindamismudelite kasutamist.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emattevõtte põhikirjale teeb ettevõtte igal majandusaastal osanikele jooksva aasta jaotatavast puhaskasumist vähemalt 5% eraldise kohustuslikku reservkapitali, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, ent seda tohib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada ka Kontserni aktsiakapitali suurendamiseks.

Välisvaluutad

Kontserni arvestusvaluutaks on euro, mis on ka finantsaruannete esitusvaluutaks, kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas toimunud tehingud on kajastatud eurodes ümberhinnatuna tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursi järgi. Kõik välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Välisvaluutas fikseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad mitterahalised varad ja kohustused arvestatakse ümber, kasutades algse tehingu kuupäeval kehtinud valuutakurssi. Välisvaluutas fikseeritud õiglasel väärtuses mõõdetavad mitterahalised varad ja kohustused arvestatakse ümber, kasutades õiglase väärtuse määramise kuupäeval kehtinud valuutakurssi. Mitterahaliste varade ja kohustuste ümberarvestamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse koos vastava vara või kohustusega seotud kasumi või kahjumiga, millest tulenes valuutakursivahe (valuutakursivahed varadelt ja kohustustelt, mille kasum või kahjum kajastatakse muu koondkasumi all või kasumiaruandes, kajastatakse samuti vastavalt muu koondkasumi all või kasumiaruandes).

Müügitulu kajastamine

Müügitulu on tulu, mis tekib kliendilepingutest Kontserni tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Kontsernil on õigus saada lubatud kaupade ja teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile, lähtudes tarneklauslitest. Sellega loetakse teostamiskohustus täidetuks.

Kontsernil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Kontsern tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas. Kontsernil on kliendilepinguid, milles on teatud tingimustel kokku lepitud kauba tagastusõigus. Seoses toodete lühikese realiseerimisajaga on kaubatagastused kajastatud käibevähendusena samas majandusaastas, kui tulu kliendilepingutest.

Kliendilepingutest tulenevad allahindlused on kajastatud müügikäibe vähendusena. Müügiesenduskulud kajastatakse käibevähendusena kui ei ole täpselt identifitseeritav millist toodet või teenust kliendi käest osteti.

Valitsusepoolne sihtfinantseerimine

Valitsusepoolset sihtfinantseerimist kajastatakse siis, kui on tõenäone, et sihtfinantseerimine saadakse ja kõik sellega seotud tingimused suudetakse täita. Kui sihtfinantseerimine on seotud kuluartikliga, kajastatakse see tuluna sellise perioodi jooksul, mis on vajalik sihtfinantseerimise süsteemseks vastavusse viimiseks kuludega, mida see on kavandatud kompenseerima. Kui sihtfinantseerimine on seotud varaga, kajastatakse see tulevaste perioodide tuluna ning kantakse sealt tulusse võrdsetes summates sellega seotud vara eeldatava kasuliku eluea jooksul. Valitsusepoolse sihtfinantseerimise kajastamiseks kasutatakse brutomeetodit.

Tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei ole Eesti äriühingud kohustatud maksuma tulumaksu mitte kasumilt, vaid makstavatelt dividendidelt. Kuni 31.12.2018 oli dividendi tulumaksumääraks 20/80 väljamakstud netodividendidelt. Alates 01.01.2019 muutus tulumaksuseadus, mille kohaselt saavad ettevõtted kasutada, regulaarselt makstavatele dividendidele, soodusmaksumäära 14/86. 14/86 soodusmaksumäära saab kasutada alates 01.01.2019 makstavatele dividendidele, millest kolmandikule eelmisel majandusaastal makstud dividendidest osale rakendub soodusmaksumäär 14/86 ning ületatavale makstavale dividendide osale rakendub maksumäär 20/80. 14/86 soodusmaksumäära saab kasutada viimase kolme aasta keskmise väljamakstud dividendi summa ulatuses. Kuna tulumaksu makstakse mitte kasumilt, vaid dividendidelt, pole ajutisi erinevusi maksubaaside ning edasilükkunud tulumaksu varade ja kohustusi tekitavate varade ja kohustuste bilansiliste jääkmaksumuste vahel.

Makstavatelt dividendidelt tasumisele kuuluvat tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes kuluna dividendide väljamaksmisest teatamise hetkel.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 27.

Rendilepingud

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern rentnikuna

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Rendid kajastatakse kasutusõiguse varana põhivarade ning rendikohustusena võlakohustuste hulgas rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused. Rendimakse jaotatakse rendikohustuse põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks (intressikulu). Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarselt rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab

sellele, et Kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustuse teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse finantsseisundi aruandes algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks. Rendimaksed diskonteeritakse, kasutades rendi sisemist intressimäära või rentniku alternatiivset laenuintressimäära. Alternatiivne intressimäär on intressimäär, mida Kontsern peaks maksma kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostmist laenuga.

Rendimaksed sisaldavad järgneva rendiperioodi jooksul tehtavaid makseid:

- fikseeritud rendimaksed miinus rendileandja poolt rentnikule tehtud maksed või kulude hüvitised;
- muutuvad rendimaksed, juhul kui need muutuvad vastavalt mingile indeksile või määrale (näiteks inflatsioon, tarbijahinnaindeks);
- võimaliku jääkväärtuse garantiiga kaasnevad maksed rentnikult;
- renditava vara väljaostmise, rendiperioodi pikendamise või katkestamise optsioonide kasutamisega kaasnevad maksed (juhul kui juhtkond on hinnanud optsiooni kasutamist piisavalt kindlaks ning nende optsioonide kasutamine on võetud arvesse rendiperioodi pikkuse arvestamisel).

Renditava vara (rendivara) soetusmaksumus peab sisaldama järgmisi komponente:

- rendimaksete nüüdisväärtus;
- rentniku poolt rendilepingu sõlmimisega kaasnenud otsekulud (kui need on olulises summas);
- enne rendilepingut vara soetamise eest tehtud maksed;
- juhul kui rendileping seda nõuab, siis renditava vara seisukorra taastamise või renditava vara eemaldamisega kaasnevad kulud.

Rendilepingu pikkuse määramisel hindab juhtkond pikendamis- ja katkestamisoptsioonide realiseerimise tõenäosust, võttes arvesse kõiki teadaolevaid asjaolusid, mis tekitavad majandusliku stiimuli optsioonide kasutamiseks. Rendilepingu pikendamisoptsioonidega hõlmatud perioodid (või perioodid pärast katkestamisoptsiooni) arvatakse rendiperioodi hulka siis, kui on piisavalt kindel, et pikendamisoptsiooni kasutatakse (või katkestamisoptsiooni ei kasutata). Juhtkond vaatab oma hinnangud seoses pikendamis- ja katkestamisoptsioonidega üle, kui juhtkonna otsusel on toimunud oluline sündmus, mis mõjutab tema algset hinnangut optsioonide kasutamise tõenäosuse osas või kui on muutunud rendilepingu katkestamise periood.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastest rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Lühiajalisi rente ja väheväärtusliku vara rente kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna.

Kontsern rendileandjana

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või rendilepingu muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile nende eraldiseisvate hindade alusel.

Kui Kontsern tegutseb rendileandjana, määrab Kontsern rendi alguses kindlaks, kas rendileping on kapitalirent või kasutusrent. Iga rendilepingu klassifitseerimiseks hindab Kontsern, kas rendilepinguga antakse üle praktiliselt kõik alusvara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui antakse, siis sel juhul on tegemist kapitalirendiga. Kui ei anta, siis on tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindab Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent on sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast). Kui rendileping sisaldab endas nii rendi kui ka mitte-rendi komponente, rakendab Kontsern IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada rendilepingu tasu komponentide vahel.

Kontsern kajastab kasutusrendi alusel saadud rendimakseid lineaarselt tuluna rendiperioodi jooksul kasumiaruandes..

Laenukasutuse kulutused

Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt omistatavad sellise vara soetamisele, ehitamisele või tootmisele, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse osana vastava vara soetusmaksumusest. Kõik muud laenukasutuse kulutused kantakse kulusse nende esinemise perioodil. Laenukasutuse kulutused koosnevad intressikulust ja muudest kuludest, mis on majandusüksusel tekkinud seoses rahaliste vahendite laenamisega.

Eraldised

Eraldised kajastatakse siis, kui Kontsernil on möödunud sündmuse tagajärjel eksisteeriv kohustus (juriidiline või hüpoteetiline) ja on tõenäoline, et majanduslikku kasu sisaldavate ressursside väljavool on vajalik kohustuse täitmiseks ning kohustuse suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kui Kontsern prognoosib eraldise osalist või täielikku hüvitamist, näiteks kindlustuslepingu alusel, kajastatakse hüvitamine eraldi varana, kuid üksnes siis, kui hüvitamine on praktiliselt kindel. Eraldisega seotud kulu esitatakse kasumiaruandes ilma hüvitusega.

Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteeritakse eraldisi, kasutades kehtivat maksueelset määra, mis peegeldab vajaduse korral kohustusele iseomast riski. Diskonteerimise kasutamise korral kajastatakse eraldise suurenemine aja möödumise tõttu finantskuluna.

Tingimuslikud kohustused

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapooled on aktsionärid, juhtkonna liikmed, nende lähisugulased ja äriühingud, kes otseselt või kaudselt, mitme vahendaja kaudu, kontrollivad aruandekohustuslast või on aruandekohustuslase kontrolli all eeldusel, et nimetatud suhe annab ühele poolele õiguse kontrollida või avaldada olulist mõju teisele poolele finants- ja tegevusotsuste langetamisel.

Info seotud osapoolte vaheliste nõuete/kohustuste ja tulude/kulude kohta on esitatud lisas 29.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Olulisi asjaolusid, mis mõjutavad varade ja kohustuste hindamist ning ilmnevad bilansipäeva ja finantsaruannete koostamise kuupäeva vahel ning on seotud aruandeperioodil või varem toimunud tehingutega, kajastatakse finantsaruannetes.

Hilisemaid sündmusi, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, ent millel on oluline mõju järgmisele majandusaastale, kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades.

5. KRIITILISE TÄHTSUSEGA RAAMATUPIDAMISOTSUSED, PEAMISED EBAKINDLUSE ALLIKAD JA RISKID**Juhtkonna otsused ja hinnangud**

Kontserni konsolideeritud finantsaruannete koostamine nõuab juhtkonnalt otsuste, eelduste ja prognooside tegemist ning hinnangute andmist, mis mõjutavad kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustuste summasid, ning tingimuslike kohustuste avaldamist aruandeperioodi lõpu seisuga. Nende eelduste, prognooside ja hinnangutega seotud ebakindlus võib siiski kaasa tuua tulemusi, mis nõuavad mõjutatud vara või kohustuse bilansilise maksumuse olulisi korrigeerimisi tulevastel perioodidel.

Juhtkonna otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt läbi vaadatud ja nende aluseks on ajaloolised kogemused ja muud tegurid, sealhulgas tulevikus toimuvate sündmuste prognoosid, mida hetkeolukorras mõistlikuks loetakse.

Olemasolevad asjaolud ja prognoosid tulevaste arengute kohta võivad aga muutuda turu muutuste või väljaspool Kontserni kontrolli aset leidvate asjaolude tõttu, seetõttu hinnanguid ja nende aluseks olevaid prognoose vaadatakse läbi jooksvalt. Raamatupidamise kohta antud hinnanguid kajastatakse perioodil, mil hinnangut korrigeeritakse, kui korrigeerimine puudutab üksnes vastavat perioodi, või korrigeerimise perioodil ja tulevastel perioodidel, kui korrigeerimine puudutab nii jooksvat perioodi kui ka tulevase perioodi.

Juhtkonnalt suuremat hoolikust nõudvad või keerukamad valdkonnad või valdkonnad, kus eeldustel ja hinnangutel on konsolideeritud finantsaruannete seisukohast märkimisväärne tähtsus, on:

- Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine

Kontsern kajastab oma kinnisvarainvesteeringuid õiglaselt väärtustades tuginedes sõltumatu hindaja poolt tehtud hindamisele ning kajastades õiglase väärtuse muutused koondkasumiaruandes.

Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus seisuga 31.12.2019 oli 4 016 tuhat eurot (31.12.2018: 2 591 tuhat eurot). Detailsem informatsioon on avalikustatud lisas 10.

- Firmaväärtuse langus

Kontsern kontrollib firmaväärtuse langust vähemalt kord aastas. Selleks hinnatakse nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks peab juhtkond andma hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valima kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamiseks. Firmaväärtuse bilansiline maksumus 31.12.2019 seisuga oli 23 621 tuhat eurot (31.12.2018: 23 621 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018 firmaväärtuse allahindlusvajadust ei tuvastatud. Üksikasjalikumalt käsitletakse firmaväärtust lisas 11.

- Materiaalse põhivara ning immateriaalse põhivara kasuliku eluea määramine

Juhtkond on andnud hinnangu materiaalse põhivara ning immateriaalse põhivara kasuliku elueale võttes aluseks äritegevuse mahu, vastava ala kogemused ja tulevikuväljavaated. Lisas 4 on avalikustatud juhtkonna hinnang Kontserni materiaalse põhivara ning immateriaalse põhivara kasuliku eluea kohta.

- Müügiedenduskulude kajastamine

Juhtkond on andnud hinnangu Kontserni müügiedenduskulude kajastamisele, võttes aluseks kriteeriumi, kas saadud teenus on eristatav või mitte. Eristatavad kulud kajastatakse aruandeperioodi turustuskuludes, kõik ülejäänud müügiedendusega seotud kulud kajastatakse aruandeperioodi müügikäibe vähendusena.

- Edasilükkunud tulumaksu kajastamine

2018. aastal hakkas Lätis kehtima uus tulumaksusüsteem, mis sarnaneb Eesti omaga. Selle rakendamisel hakati aga edasilükkunud tulumaksu konsolideeritud IFRS-aruannetes kajastama viisil, mis erineb Eestis seni kasutusel olnud käsitlusest. Läti käsitluse kohaselt tuleb tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksu kajastada ka siis, kui need investeeringud asuvad riikides, kus ettevõtte tulumaks kuulub tasumisele kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine lähimas tulevikus ei ole tõenäoline. Eestis seni kasutusel olnud käsitluse kohaselt edasilükkunud tulumaksukohustist sellisel juhul ei kajastata. Praeguseks ei ole Eestis kujunenud ühtset seisukohta, kumb käsitlus on õige. Rahandusministeerium on küsinud IFRS-standardite tõlgendamise komitee (IFRIC) arvamust standardi IAS 12 Tulumaks korrektse tõlgendamise kohta. Aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga ei ole IFRIC oma seisukohta veel avaldanud.

Kontserni juhatus on otsustanud jätkuvalt rakendada tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringute puhul edasilükkunud tulumaksukohustise arvestamisel seni kehtinud arvestuspõhimõtet. Selle kohaselt on riikides, kus ettevõtte tulumaks tuleb tasuda kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), edasilükkunud tulumaksukohustist alati null, kuna vastavalt IAS 12 paragrahvile 52A mõõdetakse nendes riikides asuvatelt investeeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksukohustist jaotamata kasumile kehtiva 0% tulumaksumääraga.

Finantsriskid

Kontserni peamised finantskohustused hõlmavad laene ja krediite, võlgu hankijatele ja muid kohustusi ning finantsgarantiilepinguid. Selliste finantskohustuste peamiseks eesmärgiks on rahastada Kontserni tegevusi ja anda garantiisid Kontserni tegevuste toetamiseks. Kontsernil on laenu- ja muud nõuded, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning raha ja lühiajalised hoiused, mis tulenevad otseselt tema tegevustest.

Kontserni mõjutavad alltoodud riskid.

Tururisk

Piima- ja lihatööstused on keskendunud jaemüügitoodete müügile kohalikul turul, milleks on eelkõige Eesti ja Soome. Mahutoodete peamiseks ekspordipiirkonnaks on Euroopa, kuid tooteid turustatakse ka mujal maailmas. Kontserni tootmiskulude tasemele avaldab kõige suuremat mõju tooraine ostuhind ja selle kõikumine ning globaalne majanduskeskkond.

Tururisk on risk, et finantsinstrumendi tulevaste rahavoogude õiglane väärtus kõigub muutuste tõttu turuhindades. Turuhinnad hõlmavad järgmisi riskiliike: intressimäära risk, valuutarisk, tooraine hinna risk. Finantsinstrumendid, mida mõjutab tururisk, hõlmavad laene ja hoiuseid.

Allpool kirjeldatud sensitiivsusanalüüsid on esitatud seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018. Sensitiivsusanalüüside tegemisel on võetud aluseks, et puhasvõlgnevuse summa, võla fikseeritud intressimäära ja muutuva intressimäära suhe ning välisvaluutas finantsinstrumentide osakaal on konstantne.

Sensitiivsusanalüüside arvutustes on kasutatud järgmisi eeldusi: kasumiaruande objekti sensitiivsuseks on vastavate tururiskide eeldatavate muutuste mõju. Selle aluseks on 31.12.2019 ja 31.12.2018 hoitavad finantsvarad ja -kohustused. Kontsern ei kasuta riskimaandamisinstrumente.

Poliitilised ja rahvusvahelised riskid

Kontsern on avatud ekspordiga seotud riskidele. Kontserni äritegevust ja finantstulemusi mõjutavad alltoodud rahvusvahelised riskid:

- välisriikide majanduslik ja poliitiline ebastabiilsus;
- konfiskeerimine ja lepingute olematuks tunnistamine, mis on tingitud sõjast, terrorismist, rahvarahutustest;
- piirangud välisvaluuta ringluses, sanktsioonid, maksundust, kaubandust ja investeringuid mõjutavate seaduste ja määruste vastuvõtmine ja muutmine.

Kontsern ei saa tagada, et ei jää ebasoodsate rahvusvaheliste arengute objektiks oma ekspordi tegevuse suhtes või on piisavalt kindlustatud võimalike kahjude tekkimise eest selliste riskide puhul.

Maailma riikides kehtivad regulatsioonid

Kontserni äritegevus on maailma riikide ja omavalitsuste seaduste ja määruste objektiks. Vaatamata sellele, et Kontsern omab mitmeid rahvusvahelise tähtsusega sertifikaate, mis kehtivad teatud piirkondades või kindlatel rahvusvahelistel turgudel, võib Kontserni suutlikkus müüa toodangut vastavates riikides olla kahjustatud kohalike seaduste muutmise tõttu.

Kehtivate seaduste ja määruste muutus või uute regulatsioonide vastu võtmine võivad kahjustada Kontserni äritegevust, majandus- ja finantstulemusi. Kontsern ei saa ennustada, millisel määral tema tulevased rahavood ja kasumid võivad olla mõjutatud uute kohustuslike õigusnormide poolt.

Haiguspuhangud

2019. aasta lõpus saabusid Hiinast esmakordselt teated COVID-19 (koroonaviiruse) kohta. Aasta lõpuks oli Maailma Tervishoiuorganisatsioonile teatatud tundmatu viiruse piiratud levikust. 2020. aasta esimeste kuude jooksul levis viirus juba üle maailma ja selle negatiivse mõju on pidevalt kogunud hoogu. Juhtkond jätkab selle potentsiaalse mõju jälgimist ja rakendab kõik vajalikud meetmed, et leevendada selle mis tahes mõju Kontsernile. Täiendavat infot bilansipäevajärgsete sündmuste kohta on toodud lisas 30.

Tooraine hinnarisk

Kontserni peamiseks riskiteguriks on ebastabiilsus tooraine sisseostuhindades, kuna sisend- ja väljundhindade vahele jääb reeglina teatud ajaline inerts, mille suurim negatiivne mõju Kontserni jaoks avaldub järskude tooraine hinnatõusude korral ning positiivne mõju järskude hinnalanguste tingimustes.

Kontserni hinnangul, kui kõik muud muutujad on konstantsed, on tooraine hinna muutuse mõju Kontserni maksueelsele kasumile järgmine: toorainete hinna kallinemine 5% võrra toob kaasa brutokasumi vähenemise 5,6 miljonit euro võrra. Kontserni jaoks vähendab tooraine hinnatundlikkust põhitoorainete hajutatud toorpiima, sea- ja linnuliha vahel ning toorpiima ja lihahindade turuliikumiste vaheline suhteliselt tagasihoidlik korrelatsioon.

Tooraine saadavus

Eesti piim on kõrge kvaliteediga ning seda on lihtne koguda põllumajandussektori geograafilise kontsentratsiooni ja kaasaegsuse tõttu. 2019. aasta Eesti piima kokkuostumaht kasvas eelmise aastaga võrreldes 2% võrra jõudes 763 miljoni kg aastas. Kahjuks aga püsib jätkuvalt situatsioon, kus kohalikud piimatöötajad on sunnitud konkureerima välismaiste, eelkõige Läti ja Leedu, toorpiima kokkuostjatega.

Sea- ja linnuliha saadavus lähipiirkonnas on limiteeritud ning suures osas vertikaalselt, kas siis otseselt või kaudselt, integreeritud suurtööstustega. Lisaks mõjutavad tooraine hinda ja saadavust haiguspuhangud nagu seakatk jms.

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turu intressimäärade muutuste tõttu. Kontserni avatus turu intressimäärade muutuste riskile on eelkõige seotud Kontserni muutuva intressimääraga lühi- ja pikaajaliste võlakohustustega. Kontserni intressirisk on seotud EURIBOR'i ja WIBOR'i kõikumisega.

Seisuga 31.12.2019 oli nii 1 kuu, 3 kuu kui ka 6 kuu euribor negatiivne. Kontserni poolt sõlmitud krediitlepingutes on rakendatud negatiivse euribori määra korral nullmäära. Erandi moodustab siinkohal vaid tütarettevõtte intressikandvad saneerimiskava kohustused, mille puhul ei ole 3 kuu euriborile rakendatud nullmäära. Lühi- ja pikaajaliste laenude bilansiline maksumus ja õiglane väärtus on ligilähedased, sest tegelikud intressimäärad on sarnased efektiivsetele intressimääradele.

Kontserni hinnangul, kui kõik muud muutujad on konstantsed, on muutuva intressimääraga laenude ja krediitide mõju Kontserni maksueelsele kasumile järgmine:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Euribori tõus tasemele 0,5%	268	291

Kontsern ei kasuta finantsinstrumente intressimäärade kõikumisest tuleneva riski maandamiseks. Laenukohustuste vähenemise tõttu väheneb ka Kontserni avatus EURIBOR'i tõusust tekkiva riski osas. Keskmised laenuintressimäärad on avalikustatud lisas 17. Intressimäära mõju Kontserni omakapitalile on ebaoluline.

Välisvaluuta risk

Välisvaluuta risk on risk, et tulevased rahavood kõiguvad vahetuskursside muutuste tõttu. Kontserni avatus vahetuskursside muutuste riskile on madal, kuna valdav osa tehinguid ja lepinguid vormistatakse eurodes.

Müügilepingutega seotud kontsentratsiooni risk

Kontserni äritegevus sõltub klientidega sõlmitud lepingutest tootesortimendi ja rakendatavate boonuste osas. Toodete sortimendist eemaldamine mõne suurima jaeketi poolt võib oluliselt mõjutada Kontserni finantstulemusi ja konkurentsivõimet, seetõttu tegeleb Kontsern igapäevaselt kliendibaasi laiendamise ja uute turgude otsimisega.

Krediidirisk

Klientide poolt maksetingimuste rikkumine ja maksetega viivitamine avaldab negatiivset mõju Kontserni likviidsusele.

Krediidirisk on risk, et vastaspool ei täida finantsinstrumendist või kliendilepingust tulenevaid kohustusi, mis toob kaasa finantskahju. Kontsern on avatud krediidiriskile, mis tuleneb põhitegevusest (eelkõige nõuetest ostjate vastu) ja finantseerimistegevusest, sealhulgas väljaantud lühiajalistest laenudest.

Krediidirisk: Nõuded ostjate vastu

Klientidega seotud krediidiriski juhitakse Kontserni kõigis äriüksustes, rakendades Kontserni poolt klientidega seotud krediidiriski juhtimiseks kehtestatud põhimõtteid ja kontrollimeetmeid. Kliendi krediitkvaliteedi hindamisel on aluseks kliendi krediitdireiting ning individuaalsed krediitlimiidid määratakse vastavalt sellele hindamisele. Klientide võlgnevusi kontrollitakse regulaarselt ning tärned suurematele klientidele on kaetud krediitkindlustusega.

31.12.2019 seisuga oli Kontsernil 23 klienti (31.12.2018: 14 klienti), kelle võlgnevus Kontsernile ületas 100 tuhat eurot, moodustades kogu debitoorsest võlgnevusest ligikaudu 69 % (31.12.2018: 69 %). Üle tähtaja võlgnevuste kohta on toodud täiendavat informatsiooni lisas 14.

Iga kliendi puhul analüüsitakse nõude laekumise tõenäosust ja sellest tulenevat allahindluse (eraldise moodustamise) vajadust igal aruandekuupäeval. Nõuded hinnatakse alla, kui nõude krediitkvaliteet on langenud ja aset on leidnud üks järgnevatest sündmustest: võlgniku olulised finantsraskused; lepingu rikkumine, näiteks kohustuste mittetäitmine või tähtjaks tasumata jätmine; on tõenäoline, et võlgnik läheb pankrotti või reorganiseerimisele. Eelnevast sõltumata loeb Kontsern kohustuse mittetäidetaks, kui nõue on enam kui 90 päeva võrra maksetähtaega ületanud, välja arvatud juhul, kui Kontsernil on toetavaid argumente, miks sellest pikem maksetähtaja ületamine on põhjendatud. Krediitkindlustusega nõuete puhul lähtutakse allahindluse puhul krediitkindlustuslepingus sätestatud tähtaegadest ja omavastutuse määrast. Aruandekuupäeval on maksimaalseks krediidiriskiks allpool avalikustatud iga finantsvarade liigi bilansiline maksumus. Finantsseisundi aruandes kajastatud summadest on maha arvatud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete eeldatav krediitkahjum. Kontserni valduses ei ole tagatisi. 2019. aastal moodustasid ebatõenäolised laekumised 0,03% Kontserni müügitulust (2018: 0,03%). Kontsern hindab ostjate vastu olevate nõuete seotud riskikontsentratsiooni madalaks.

Krediidirisk: Antud laenud

Laenude väljaandmisel analüüsitakse individuaalselt laenude väljaandmise vajadust ja vastavust Kontserni tegevuseesmärkidele ning laenude ja kõikide kaasnevate tasude tagastamise tõenäosust. Aruandekuupäeval on maksimaalseks antud laenude krediidiriskiks 3,2 miljonit eurot (2018: 3,1 miljonit eurot). Kontserni valduses ei ole tagatise. Kontsern hindab, et välja antud laenude krediidirisk ei ole suurenenud. Täiendav info väljaantud laenude kohta on toodud lisades 12 ja 14.

Krediidirisk: Likviidsed vahendid

Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, on Kontserni hinnangul nende krediidirisk piiratud ja ebaoluline, sest vastaspoolteks on kõrge krediidiireitinguga finantsasutused, millele on krediidiireitingu andnud rahvusvahelised krediidi-reitinguagentuurid (pangakontode jääke on kajastatud lisas 15).

Vabu rahalisi vahendeid hoitakse põhiliselt Swedbanki, SEB ja Nordea Bank'i kuuluvate pankade arvelduskontodel. Swedbanki ja SEB gruppi kuuluvad Baltikumis tegutsevad pangad ei oma eraldi Moody'se krediidiireitinguid. Swedbanki grupi emaettevõtte Swedbank AB omab Moody'se pikaajalist krediidiireitingut Aa2 (2018. aastal Aa2) ning SEB grupi emaettevõtte Skandinaviska Enskilda Banken AB omab Moody'se pikaajalist krediidiireitingut Aa2 (2018. aastal Aa2). Nordea Bank Abp omab Moody'se pikaajalist krediidiireitingut Aa3 (2018. aastal Aa3).

Kontsern omab NASDAQ Helsinki börsil noteeritud firmade väärtipabereid, mille krediidiriskon Kontserni hinnangul ebaoluline.

Seisuga 31. detsember 2019 on maksimaalne krediidirisk, mis tekiks kõigi Kontserni nõuete tasumata jätmise korral 23,4 miljonit eurot (31.12.2018: 20,6 miljonit eurot), mis koosneb järgnevatest finantsvaradest:

Finantsvarad, mis on avatud krediidiriskile	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Raha ja raha ekvivalendid	6 358	3 162
Lühiajalised finantsinvesteeringud	95	71
Nõuded ostjate vastu	13 231	13 903
Laenu- ja kapitalirendinõuded	3 245	3 099
Muud nõuded	520	408
Finantsvarad kokku	23 449	20 643

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk esindab ohtu ettevõtte maksevõimele. Kontserni eesmärk on hoida Kontserni finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisi juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Kontserni rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad Kontserni ettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada rahalisi vahendeid AS-i Maag Grupp kui emaettevõtte poolt kehtestatud limiidi piires.

Likviidsusrisi maandamiseks kasutab Kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on panga- ja emaettevõtte laenud, arvelduslaenud, faktooring, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring.

Käibekapitali finantseerimiseks kasutatakse arvelduslaene ja faktooringut, põhivara ja finantsinvesteeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene ja rendilepinguid. Kontserni finantsvõimendust arvestades on likviidsuse juhtimine üks Kontserni prioriteete.

Harju Maakohus algatas 18.02.2016 määrusega 2017. aastal omandatud tütarettevõtte Tere saneerimismenetluse. Saneerimiskava kinnitati Harju Maakohtu määrusega 28.06.2019. Saneerimiskava graafikujärgne täitmise kohustus tekib kava kinnitamisele järgneval kalendriaastal ehk aastal 2020. Aruande bilansipäevajärgselt on tütarettevõtte tasunud kõik esimese aasta saneerimiskava maksed. Saneerimiskavaga algselt ümberkujundatud võlausaldajate nõuete summa oli 45,0 miljonit eurot. Seisuga 31.12.2019 moodustab saneerimiskavajärgne võlgnevus kolmandatele osapooltele vaid 3,5 miljonit eurot (31.12.2018: 4,2 miljonit eurot). Saneerimiskava kohustused on vastavalt oma iseloomule jagatud seisuga 31.12.2019 intressikandvateks võlakohustusteks summas 1 317 tuhat eurot (31.12.2018: 1 483 tuhat eurot) (vt lisa 17) ning intressi mittekandvateks võlgadeks summas 2 219 tuhat eurot (31.12.2018: 2 678 tuhat eurot). Intressi mittekandev võlg on

saneerimiskava kinnitamise hetkel 2019. aastal diskonteeritud tulevaste perioodide rahavoogude alusel nüüdisväärtusesse diskontomääraga 3,96% (vt lisa 18).

Allpool on esitatud ülevaade Kontserni lepingutest tähtaegade kaupa. Analüüsi aluseks on diskonteerimata rahavood ja see kajastab varaseimat kuupäeva, mil Kontsernilt saab tasumist nõuda. Ujuvat kurssi on hinnatud bilansipäeval kehtiva kursi põhjal. Finantsinstrumentide õiglane väärtus ei erine oluliselt selle raamatupidamislikust väärtusest seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018.

Tabelis toodud kuupäevade seisuga jagunevad kohustused tähtaja alusel alljärgnevalt:

Finantsinstrumendid	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Maksetähtaeg on käes	2 304	2 105
Tasumine esimese aasta jooksul	42 322	27 592
<i>vähem kui 3 kuu jooksul</i>	<i>19 928</i>	<i>19 390</i>
<i>3-12 kuu jooksul</i>	<i>22 394</i>	<i>8 202</i>
Tasumine 2-5 aasta jooksul	31 507	49 095
Tasumine enam kui 5 aasta jooksul	178	1 297
	76 311	80 089

Täiendav informatsioon võlakohustuste ja võlgade kohta on esitatud lisades 17 ja 18.

Tootmistegevusega seotud riskid

Kontserni jaoks on alati suureks ohuteguriks tootmisprotsessidega seotud riskid. Antud riskid on seotud peamiselt tootmisseadmete purunemise või kahjustustega ning tööõnnetustega, mis on seotud füüsiliste vigastustega. Kontsern kasutab riskide maaandamiseks ennetavaid meetmeid nagu kindlustuslepingute sõlmimine, garantiitingumuste lisamine tüüplepingutesse, töö sisekorraeeskirjade kehtestamine. Vaatamata ennetustööle võib tekkida olukordi, mida ei osatud ette näha ning mis võivad enesega kaasa tuua tootmiskulude kasvu, nõuda täiendavaid investeeringuid ning avaldada negatiivset mõju Kontserni majandustulemusele ja finantspositsioonile. Lisaks võib see kahjustada Kontserni mainet.

Vaidlused

Kontserni võidakse oma tavapärase majandustegevuse käigus kaasata aeg-ajalt vaidlustesse. Sellised vaidlused võivad majandustegevust häirida ning avaldada mõju ka finantstulemustele. Vt. ka lisa 27.

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglane väärtus on summa, mille eest on hindamispäeva seisuga võimalik vahetada vara või arveldada kohustust tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel.

Õiglase väärtuse hindamisel lähtutakse eeldusest, et vara müük või kohustuse tasumine toimub:

- vara või kohustuse peamise turu tingimustes, või
- peamise turu puudumisel, vara või kohustuse jaoks soodsaima turu tingimustes.

Kontsernil peab olema juurdepääs peamisele või soodsaimale turule.

Vara või kohustuse õiglase väärtuse hindamisel eeldatakse, et turuosalised lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või avalikustatud finantsaruannetes, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

Tase 1: Noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;

Tase 2: Hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;

Tase 3: Hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Juhtkonna hinnangul ei erine Kontserni korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018. Nõuded ostjatele ja võlad hankijatele on lühiajalised ja seega on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtustele. Suurem osa Kontserni pikaajalistest kohustustest baseeruvad ujuval intressimääral, mis muutub vastavalt turu intressimääradele. Juhtkonna hinnangul ei ole Kontserni riskimarginaalid oluliselt muutunud võrreldes laenude saamise ajaga ja Kontserni võlakohustuste intressimäärad vastavad turutingimustele. Pikaajalised intressi mittekanvad kohustused saneerimiskavast on kava kinnitamisel hinnatud ümber nende õiglasesse väärtusesse. Õiglase väärtuse määramiseks on kasutatud diskonteeritud rahavoogude analüüsi, diskonteerides lepingulisi tuleviku rahavooge kehtivate turuintressimääradega, mis on Kontsernile kättesaadavad sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. Eelnevast tulenevalt hindab juhtkond, et pikaajaliste kohustuste ja nõuete õiglased väärtused on ligilähedased nende bilansilistele väärtustele.

Kapitali juhtimine

Kontserni eesmärgiks kapitali juhtimisel on tagada jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja säilitada sealjuures optimaalne kapitalistruktuur kapitalikulu vähendamiseks. Kapitalistruktuuri säilitamiseks või parandamiseks võib Kontsern reguleerida aktsionäridele makstavat dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võla vähendamiseks.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab Kontsern kapitali jälgimiseks võla- ja omakapitali suhet. See suhtarv leitakse netovõla jagamisel kogukapitaliga. Netovõla arvutamiseks lahutatakse koguvõlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühiajaliste ja pikaajaliste võlakohustuste summa) raha ja selle ekvivalendid, lühiajalised finantsinvesteeringud ja antud laenud.

Alltoodud kuupäevade seisuga oli võla ja omakapitali suhtarv järgmine:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Võlakohustused (lisa 17)	51 741	54 495
Miinus: Antud laenud (lisa 12, 14)	- 3 245	- 3 099
Miinus: Lühiajalised finantsinvesteeringud	- 95	- 71
Miinus: raha ja raha ekvivalendid	- 6 358	- 3 162
Netovõlg	42 043	48 164
Omakapital	41 625	38 399
Kogukapitalisatsioon (omakapital + netovõlg)	83 668	86 563
Netovõla osakaal kogukapitalisatsioonis ehk finantsvõimenduse suhtarv	50,2%	55,6%

Äriühingu kapitali juhtimise strateegia eesmärgiks on tagada kapitaliressursside vastavus kohalike õigusaktide nõuetele.

Kontsern teenis majandusaastal koondkasumit summas 4 714 tuhat eurot (2018: 3 734 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2019 ületasid Kontserni lühiajalised kohustused käibevara 12 633 tuhande euro võrra (lühiajalised kohustused sisaldavad igaaastaselt pikendatavaid arvelduskrediidi lepingulisi kohustusi summas 15 481 tuhat eurot, mistõttu juhtkonna hinnangul suudab kontsern kõik kohustused täita tähtaegselt; vt ka lisa 30). 31.12.2018: ületasid lühiajalised kohustused käibevara 3 118 tuhande euro võrra.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud eeldusest, et Kontsern on jätkuvalt tegutsev.

6. TÜTARETTEVÕTTED

Konsolideeritud aruandesse on kaasatud järgmised Kontserni tütarettevõtted:

Ettevõtte	Asukohamaa	Tegevusala	Osalus 31.12.19	Osalus 31.12.18
AS Rannarootsi Lihatööstus	Eesti	lihatoodete tootmine ja turustamine	100 %	100 %
Pouttu Oy	Soome	lihatoodete tootmine ja turustamine	100 %	100 %
Karukoobas OÜ	Eesti	investeerimisalane tegevus	100 %	100 %
OÜ Maag Lihalõikus	Eesti	lihatoodete tootmine	100 %	100 %
Poultry Meat OÜ	Eesti	Intellektuaalse vara omamine	75 %	75 %
AS Farmi Piimatööstus	Eesti	piimatoodete tootmine ja turustamine	93 %	93 %
Tere AS	Eesti	piimatoodete tootmine ja turustamine	93 %	93 %
AS Meieri Transport	Eesti	transporditeenused	93 %	93 %
Estonian Dairy OÜ	Eesti	piimatoodete tootmine	93 %	93 %
Eesti Piimatööstus OÜ	Eesti	piimatoodete tootmine	93 %	93 %
Viljandi Dairy OÜ	Eesti	piimatoodete tootmine	93 %	93 %
Nordic Milk OÜ	Eesti	investeerimisalane tegevus	100 %	100 %
MG Piens SIA	Läti	investeerimisalane tegevus	100 %	100 %
OÜ Nigula Piim	Eesti	karjakasvatus ja piimatootmine	100 %	100 %
Nigula Põllumajandusühistu	Eesti	maa rentimine	100 %	100 %
Maag Kinnisvara OÜ	Eesti	kinnisvarahaldus	100 %	100 %
Mest Food OÜ	Eesti	lihatoodete vahendamine	69,3 %	70 %
Avalon Foods Sp. z o. o.	Poola	lihatoodete vahendamine	69,3 %	66,44 %
Mest Food UAB	Leedu	lihatoodete vahendamine	69,3 %	70 %
Gelid Food OÜ	Eesti	lihatoodete vahendamine	0 %	70 %
Black Angus OÜ	Eesti	lihatoodete vahendamine	0 %	60 %

13. märtsil 2018 omandas AS Maag Grupp 25% täiendava osaluse OÜ-s Poultry Meat.

10. aprillil 2018 asutas AS Maag Grupp tütarettevõtte Nordic Milk OÜ (varasema ärinimega Baltic Milk OÜ).

8. mail 2018 asutas Nordic Milk OÜ tütarettevõtte SIA MG Piens.

2018. aastal likvideeriti tütarettevõtte Reinsdorfer Feinkost GmbH .

2019. aastal likvideeriti tütarettevõtted Gelid Food OÜ ja Black Angus OÜ.

8. novembril 2019 sõlmisid Maag Kinnisvara OÜ ja Maag Lihalõikus OÜ notariaalse osaühingute ühinemislepingu. Ühinemise bilansipäevaks on 31.12.2019 ja ühinemine on plaanis lõpule viia 2020. aasta jooksul. Ühinemise tulemusel lõpeb Maag Lihalõikus OÜ kui ühendatav ühing ning Maag Kinnisvara OÜ kui ühendav ühing saab ühendatava ühingu õigusjärglaseks. Vt ka lisa 30.

21. novembril 2019 tegid AS Maag Grupp ja Dennis Petersen mitterahalise sisse makse Avalon Foods Sp. z o.o. aktsiatega Mest Food OÜ osakapitali. Tehingu tulemusena muutus Avalon Foods Sp z o.o. Mest Food OÜ tütarettevõtteks.

17. detsembril 2019 otsustasid Mest Food OÜ osanikud vähendada ühingu osakapitali AS-le Maag Grupp kuuluva osa nimiväärtuse vähendamise teel. Tehingu tulemusena väheneb AS Maag Grupp osalus 64,3%-ni. Vt ka lisa 30.

7. SIDUSETTEVÕTTED

Kontserni, kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtete üldinformatsioon:

Ettevõtte	Asukohamaa	Tegevusala	Osalus 31.12.2019	Osalus 31.12.2018
Nõo Lihetööstus AS	Eesti	lihatoodete tootmine ja turustamine	29,03 %	29,03 %
Tuoretie Oy	Soome	veondus	33,33 %	33,33 %
Kiosk24 OÜ	Eesti	Infotehnoloogia	24,65 %	24,65 %
Köök24 OÜ	Eesti	Infotehnoloogia	24,65 %	24,65 %

Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringute raamatupidamisväärtus:

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud perioodi algul	3 670	3 217
Kasum (-kahjum) kapitaliosaluse meetodil	115	562
Omandamine, ümberklassifitseerimine	0	7
Saadud dividendid	-45	-116
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud perioodi lõpul	3 740	3 670

13. märtsil 2018 omandati täiendav 25% osalus Poultry Meat OÜ-s. Tehingu tulemusena suurenes AS Maag Grupp osalus ettevõttes 75%-ni ning investeering klassifitseeriti ümber investeeringuks tütarettevõttesse. Vt ka lisa 6.

28. mail 2018 omandati täiendav 0,1% osalus Nõo Lihetööstus AS-s.

Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasumid-kahjumid ja raamatupidamislikud väärtused investeeringute lõikes:

Ettevõtte	31.12.2018 EUR '000	Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil	Saadud dividendid	31.12.2019 EUR '000
Nõo Lihetööstus AS	3 347	109	-45	3 411
Tuoretie Oy	321	6	0	327
Kiosk24 OÜ	1	0	0	1
Köök24 OÜ	1	0	0	1
Kokku	3 670	115	-45	3 740

Olulisemate sidusettevõtete eraldiseisvad peamised finantsnäitajad:

	Nõo Lihetööstus AS		Tuoretie Oy	
	2019 EUR '000	2018 EUR '000	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Käibevara	8 394	8 385	6 406	6 664
Põhivara	8 278	8 600	250	249
Lühiajalised kohustused	3 947	3 955	5 674	5 950
Pikaajalised kohustused	947	1 499	0	0
Omakapital	11 751	11 531	982	962
Müügitulu	33 694	31 418	68 171	65 620
Puhaskasum	376	1 919	20	9

8. MATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpet. ehitus ja ettemaksed	Kokku
<i>Seisuga 01.01.18</i>						
Soetusmaksumus	1 829	47 065	34 723	1 443	502	85 862
Akumuleeritud kulum	0	-11 519	-20 245	-844	-59	-32 667
Jääkmaksumus	1 829	35 546	14 478	599	443	52 895
Soetamine ja parendus	16	361	1 686	124	1 222	3 409
Müügid ja mahakandmised	0	0	-111	-146	-60	-317
Ümberklassifitseerimised	-94	182	414	40	-642	-94
Aruandeperioodi kulum	0	-3 532	-3 449	-162	0	-7 143
Realiseerimata kursivahed	-2	-1	-1	0	-1	-5
Muud muutused	0	0	4	0	0	4
2018 muutused kokku	-80	-2 984	-1 457	-144	518	-4 146
<i>Seisuga 31.12.18</i>						
Soetusmaksumus	1 749	47 564	35 721	1 388	1 021	87 443
Akumuleeritud kulum	0	-15 002	-22 700	-933	-59	-38 694
Jääkmaksumus	1 749	32 562	13 021	455	962	48 749
Soetamine ja parendus	0	571	1 684	74	1 864	4 193
Müügid ja mahakandmised	-54	-177	-291	-4	-50	-576
Ümberklassifitseerimised	0	262	785	5	-1 052	0
Aruandeperioodi kulum ja allahindlused	0	-3 543	-3 494	-160	-184	-7 381
Realiseerimata kursivahed	0	1	0	1	0	2
Muud muutused	-273	0	35	0	0	-238
2019 muutused kokku	-327	-2 886	-1 281	-84	578	-4 000
<i>Seisuga 31.12.19</i>						
Soetusmaksumus	1 422	47 864	37 138	1 444	1 540	89 408
Akumuleeritud kulum	0	-18 188	-25 398	-1 073	0	-44 659
Jääkmaksumus	1 422	29 676	11 740	371	1 540	44 749

Täielikult amortiseerunud, ent jätkuvalt kasutusel oleva materiaalse põhivara soetusmaksumus järgmine:

EUR '000	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Kokku
Seisuga 31.12.19	2 723	13 279	707	16 709
Seisuga 31.12.18	2 661	11 112	703	14 476

Seisuga 31.12.19 oli Kontsernil siduvaid kohustusi põhivara soetamiseks summa 27 tuhat eurot (31.12.18: 0 eurot).

Pantide ja hüpoteekide kohta on toodud täiendavat informatsiooni lisas 26.

Materiaalse põhivara hulgas kasutatava kasutusõiguse varade ja rendilepingute kohta on toodud täiendav informatsioon lisas 9.

9. RENDILEPINGUD

Kontsern kui rentnik

Rent hõlmab Kontserni poolt ruumide, sõidukite, tootmiseseadmete, kontoriseadmete, tõstukite ja muude seadmete eest tasumisele kuuluvaid rendimakseid. Rendilepingute tingimused, hinnaparandusklauslid ja pikendamise tingimused on erinevad. Rendilepingute tasumise lõpptähtajad, alusvaluutad ja intressimäärad on toodud lisas 17. Masinate ja seadmete rendiperioodid on tavapäraselt 3-10 aastat.

Kontsern rendib ka kontoritehnikat, mille lepingujärgne rendiperiood on tavapäraselt üks kuni viis aastat. Sellised rendid on Kontsern määranud kas lühiajaliste või väheväärtuslike varade rentidena.

Tabelis toodud kuupäevade seisuga oli rendi tingimustel soetatud materiaalse põhivara väärtus järgmine:

EUR '000	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Kokku
Jääkmaksumus seisuga 01.01.18	823	6 770	58	7 651
Soetamine ja parendus	59	1 060	40	1 159
Müügid ja kajastamise lõpetamine	0	-780	0	-780
Aruandeperioodi kulum	-215	-1 321	-21	-1 557
2018 muutused kokku	-156	-1 041	19	-1 178
Jääkmaksumus seisuga 31.12.18	667	5 729	77	6 473
Soetamine ja parendus	212	1 290	0	1 502
Müügid ja kajastamise lõpetamine	-177	-775	0	-952
Aruandeperioodi kulum	-246	-1 245	-21	-1 512
Valuutakursi vahed	1	0	0	1
2019 muutused kokku	-210	-730	-21	-961
Jääkmaksumus seisuga 31.12.19	457	4 999	56	5 512

Rendiperioodi lõppemisel ja vara omandamisel on vara kasutusõigus ümberklassifitseeritud materiaalseks põhivaraks. 31.12.2018 seisuga oli lõpetamata projektide hulgas renditingimustel soetatud vara 172 tuhande euro ja 31.12.2019 seisuga 718 tuhande euro ulatuses.

Kontserni konsolideeritud koondkasumiaruandes on kajastatud järgmised summad seoses rendilepingutega:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Intressikulu rendilepingutelt	-112	-105
Väheväärtuslike ja lühiajaliste rendilepingute kulu	-203	-218
Aruandeperioodi kulum	-1 512	-1 557
Rendikulu vastavalt IFRS 16-le	-1 827	-1 880

Rendikohustuste tulevikumaksed vastavalt tähtaegadele jagunevad alljärgnevalt (vt ka lisa 17):

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Järgmise aasta jooksul	1 682	1 724
2 kuni 5 aasta jooksul	3 228	3 588
Üle 5 aasta	0	3
Kokku	4 911	5 315

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrenditulu hõlmab Kontserni poolt äri-, tootmis- ja laopindade ning veokite rendi eest saadud tulu:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Sõidukite rent	5	6
Pindade rent	111	106
Kokku	116	112

Tulevane üüritulu, mis kuulub tasumisele vastavalt olemasolevatele lepingutele:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Järgmise aasta jooksul	113	116
2 kuni 5 aasta jooksul	131	244
Kokku	244	360

10. KINNISVARAINVESTEERINGUD

Seisuga 31.12.2019 on kinnisvarainvesteeringuna kajastatud kinnistud, mida ei kasutata tootmise otstarbel ning mis asuvad Paides, Tartus, Tallinnas, Rakveres, Arukülas, Lääne-Nigula vallas ja Jõelähtme vallas.

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Õiglase väärtus perioodi algul	2 685	2 206
Soetamine ja parendused	0	17
Õiglase väärtuse muutus	1 151	368
Ümberklassifitseerimine	274	94
Õiglase väärtus perioodi lõpul	4 110	2 685

Seisuga 31.12.2019 oli kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus kokku 4 110 tuhat eurot (31.12.2018: 2 685 tuhat eurot). Õiglase väärtus on valdavalt hinnatud sõltumatu eksperdi poolt võrreldavate tehingute baasil. Kinnisvarainvesteeringud on õiglase väärtuse mõõtmise hierarhias klassifitseeritud tasemele 3.

Välja renditud kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulud ja otsesed haldamiskulud:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	122	116
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	-100	- 102

11. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Firmaväärtus	Tarkvara	Litsentsid, kaubamärgid	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
<i>Seisuga 01.01.18</i>					
Soetusmaksumus	23 621	2 530	10 012	246	36 409
Akumuleeritud kulum	0	-1 913	-2 329	-119	-4 361
Jääkmaksumus	23 621	617	7 683	127	32 048
Soetused	0	107	0	1	108
Müügid ja mahakandmised	0	-3	-1	0	-4
Amortisatsioon	0	-121	-326	-35	-482
2018 muutused kokku	0	-17	-327	-34	-378
<i>Seisuga 31.12.18</i>					
Soetusmaksumus	23 621	2 610	10 009	247	36 487
Akumuleeritud kulum	0	-2 010	-2 653	-154	-4 817
Jääkmaksumus	23 621	600	7 356	93	31 670
Soetused	0	63	1	0	64
Ümberklassifitseerimised	0	-12	12	0	0
Amortisatsioon	0	-202	-322	-26	-550
2019 muutused kokku	0	-151	-309	-26	-486
<i>Seisuga 31.12.19</i>					
Soetusmaksumus	23 621	2 659	10 025	222	36 527
Akumuleeritud kulum	0	-2 210	-2 978	-155	-5 343
Jääkmaksumus	23 621	449	7 047	67	31 184

Firmaväärtus on tekkinud alljärgnevatest äriühendustest:

- 2003. aastal omandati Jõhvi Piima varad;
- 2007. aastal omandati AS Rakvere Piim;
- 2013. aastal omandati Pouttu Oy;
- 2017. aastal juulis omandati Tere AS, koos tütaretevõtetega AS Meieri Transport, Estonian Dairy OÜ, Eesti Piimatööstus OÜ ja Viljandi Dairy OÜ;

Seoses IFRS'ile üleminekuga 2019. aastal kanti varem Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt amortiseeritud Jõhvi Piima firmaväärtus seisuga 01.01.18 täies ulatuses maha, kuna Jõhvi Piima vara ei ole eraldiseisvalt selgelt identifitseeritav ning vara kaetava väärtuse testi tegemine seetõttu komplitseeritud. Mahakandmisest tekkinud kahjumi arvelt on vähendati jaotamata kasumit 73 tuhande euro ulatuses.

AS Rakvere Piim firmaväärtuse testi puhul on lähtutud seisuga 31.12.19 läbi viidud kaubamärkide Farmi ja Farmi Skyr hindamisest. Hindamiseks on kasutatud litsentsitasude vabastamise meetodit (*relief from royalty method*). Nimetatud meetodi kohaselt leitakse immateriaalse põhivara väärtus litsentsi- või kasutustasude alusel, mida tuleks maksta kolmandale isikule, juhul kui antud vara ei kuuluks omanikule. Kasutustasu määra (*royalty rate*) leidmisel on lähtutud piimasektori võrreldavatest turutehingutest ning hinnatavate kaubamärkide tugevusanalüüsist. Testis kasutatud rahavoogude aluseks on kasutusmäära alusel leitud kasutustasud, millest on maha arvestatud administreerimiskulud ja tulumaks. Test tugineb juhtkonna prognoosile järgmise viie aasta kohta ning prognoosimisel on lähtutud alljärgnevatest eeldustest:

- Farmi kaubamärgi käibe kasv perioodil 2020-2024 3% aastas ja 2% perpetuiteedis;
- Farmi Skyr kaubamärgi käibe kasv kasuliku eluea jooksul ehk perioodil 2020-2039 3% aastas;
- Farmi kaubamärgi kasutustasu määr 0,87%;
- Farmi Skyr kaubamärgi kasutustasu määr 1,11%;
- diskontomäär 8,91%

31.12.19 teostatud testi tulemusena leitud kaetav väärtus on suurem kui bilansiline väärtus.

Firmaväärtuse testi tundlikkuse analüüs näitab, et kui väärtuse testis toimuksid alltoodud muutused, oleks mõju firmaväärtusele järgnev:

- 1%-punkti võrra väiksem käibe kasv ei tooks kaasa firmaväärtuse allahindlust;
- diskontomäära suurendamine 1% võrra ei tooks kaasa firmaväärtuse allahindlust.

Bilansikuupäeva seisuga on viidud läbi AS Tere raha genereeriva üksuse firmaväärtuse test. Raha genereeriva üksusena on testi võtmes käsitletud Tere AS kui konsolideerimisüksust koos tütarettevõtetega AS Meieri Transport, Estonian Dairy OÜ, Eesti Piimatööstus OÜ ja Viljandi Dairy OÜ. Testis kasutatud rahavood tuginesid juhtkonna prognoosile järgmise kuue aasta kohta. Juhtkonna prognoos tugineb nii eelnevale kogemusele, kui ka ettevõttevälisele infole. Prognoosimisel kasutati kasvumäärana järgmisi hindade ja koguste muutusi:

perioodil 2020-2025 ja perpetuiteedis:

- käibe kasv on seotud prognoositava toorpiima kokkuostuhinna ja tarbijahinnaindeksi muutustega;
- 2020. aastal on prognoositud käibe kasvuks 13%. Järgnevatel aastatel keskmiselt 4,4% aastas;
- aastatel 2020-2025 moodustab keskmine müügitulu kasv 3,3% aastas, mis plaanitakse saavutada peamiselt ekspordi kasvu arvelt;
- perpetuiteedis eeldatav ärikasumi aastane kasv on 2,0%;
- kasutatud on tulumaksujärgset diskontomäära 9,33%.

31.12.19 teostatud testi tulemusena leitud kaetav väärtus on suurem kui raha genereeriva üksuse bilansiline väärtus.

Firmaväärtuse testi tundlikkuse analüüs näitab, et kui väärtuse testis toimuksid alltoodud muutused, oleks mõju firmaväärtusele järgnev:

- 1%-punkti võrra väiksem käibe kasv igal prognoosiaastal ei tooks kaasa firmaväärtuse allahindlust;
- diskontomäära suurendamine 1% võrra ei tooks kaasa firmaväärtuse allahindlust.

Täielikult amortiseerunud, ent jätkuvalt kasutusel olev immateriaalne põhivara soetusmaksumuses:

EUR '000	Tarkvara	Litsentsid, kaubamärgid	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Seisuga 31.12.19	1 696	1 278	51	3 025
Seisuga 31.12.18	1 526	1 278	13	2 818

12. PIKAAJALISED NÕUDED JA FINANTSINVESTEERINGUD

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Antud pikaajalised laenud ja kapitalirendi nõuded	0	3 095
Aktsiad ja osad	52	52
Pikaajalised nõuded	7	12
Edasilükatud tulumaksu vara	35	7
Kokku pikaajalised nõuded ja finantsinvesteeringud	94	3 166

Seotud osapoolte pikaajaliste nõuete kohta on toodud täiendavat informatsiooni lisas 29. Pikaajalised laenud on klassifitseeritud 2019 aastal tulenevalt lepingulistest tähtaegadest ümber lühiajalisteks laenuõueteks. Laenud kannavad lepingujärgset intressi 3,5% ning 18% aastas. Laenud ei ole tagatud tagatisega. Täiendav informatsioon lisas nr 14.

13. VARUD

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Tooraine ja materjal	6 538	6 489
Lõpetamata toodang	401	255
Valmistoodang	2 748	3 043
Müügiks ostetud kaubad	2 529	2 647
Ettemaksed varude eest ja kaubad teel	62	106
Varud kokku	12 278	12 540

Kontsern on aruandeperioodil varusid alla hinnanud ja kasutuskõlbmatuna kuludesse kandnud 543 tuhande euro eest (2018: 802 tuhat eurot).

14. NÕUDED JA ETTEMAKSED

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Nõuded ostjate vastu	5 741	5 079
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-663	-587
Faktoooritud nõuded	8 153	9 411
Nõuded ostjate vastu kokku	13 231	13 903
Laenu- ja kapitalirendinõuded	3 245	4
Intressinõuded	24	24
Antud laenud ja intressinõuded	3 269	28
Tulevaste perioodide kulud	175	141
Ettemaksud	993	1 514
Maksude ettemaks	228	165
Viitlaekumised	145	95
Muud lühiajalised nõuded	169	136
Muud nõuded	1 710	2 051
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed kokku	18 210	15 982

Nõuded ostjate vastu ei ole intressikandvad ning tasumisele kuuluvate summade maksetähtaeg varieerub kuni 60 päeva.

Nõudeid ostjate vastu on allahinnatud järgmiselt:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Aruandeperioodi alguses	-587	-537
Laekunud ebatõenäolised nõuded	4	3
Ebatõenäoliseks kantud nõuded	-122	-115
Bilansist välja kantud lootusetud nõuded	42	62
Aruandeperioodi lõpus	-663	-587

Laenu- ja kapitalirendinõuete kohta on toodud täiendav informatsioon lisas 12.

Seotud osapoolte nõuete ja ettemaksete kohta on toodud täiendavat informatsiooni lisas 29.

Kirje „nõuded ostjate vastu“ analüüs maksetähtaegade lõikes on järgmine:

	Kokku	Tähtaeg ei ole saabunud	< 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	> 90 päeva
31.12.2019	13 231	11 911	1 106	133	9	72
31.12.2018	13 903	12 423	1 203	138	44	95

Seisuga 31.12.2019 on kirjel „nõuded ostjate vastu“ arved, mille maksetähtaeg on möödas, kuid mida ei ole allahinnatud, summas 1 320 tuhat eurot (31.12.2018: 1 480 tuhat eurot).

15. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Sularaha kassas	36	41
Pangakontod	6 322	3 077
Raha teel	0	44
Raha ja raha ekvivalendid kokku	6 358	3 162

16. AKTSIAKAPITAL

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Aktsiate arv	400 000	400 000
Aktsia nimiväärtus (EUR)	0,60	0,60
Aktsiakapital kokku	240	240

17. LAENUKOHUSTUSED

	Alus- valuuta	31.12.2019 EUR'000	31.12.2018 EUR '000	Intressimäära vahemik	Tähtaeg
Rendikohustuste lühiajaline osa ¹	EUR PLN	1 682	1 724	1,5%-2,5% + 1k 3k 6k euribor wibor	01/2020 - 12/2024
Arvelduskrediit	EUR	14 895	0	1,5%-2,3% + 1k euribor	06/2020 - 07/2020
Arvelduskrediit	PLN	587	633	1,75% + 1k wibor	04/2020
Krediidiasutuste pikaajaliste laenude lühiajaline osa	EUR	4 872	5 773	1,95%-2,4% + 3k 6k euribor	05/2023 – 04/2025
Tütarettevõtte saneerimiskavast tulenevad intressikandvad kohustused	EUR	100	0	2,1% + 3k euribor	12/2022 – 12/2023
Faktooringukohustused	EUR	2 164	2 069	1,4% + 1nädala euribor	tähtajatu
Faktooringukohustused	EUR	19	60	1,9% + 1k euribor	04/2020
Eesti Vabariik	EUR	0	1	5%	01/2045 – 01/2057
Eraisikute laenud	EUR	32	32	0%	tähtajatu
Lühiajalised võlakohustused kokku		24 351	10 292		
	Alus- valuuta	31.12.2019 EUR'000	31.12.2018 EUR '000	Intressimäära vahemik	Tähtaeg
Rendikohustuste pikaajaline osa ¹	EUR PLN	3 228	3 591	1,5%-2,5% + 1k 3k 6k euribor wibor	01/2020 - 12/2024
Arvelduskrediit	EUR	0	12 669	1,5%-2,3% + 1k euribor	06/2020 - 07/2020
Krediidiasutuste pikaajalised laenud	EUR	22 937	26 445	1,95%-2,4% + 3k 6k euribor	05/2023 – 04/2025
Tütarettevõtte saneerimiskavast tulenevad intressikandvad kohustused	EUR	1 217	1 483	2,1% + 3k euribor	12/2022 – 12/2023
Eesti Vabariik	EUR	8	15	5%	01/2045 – 01/2057
Pikaajalised võlakohustused kokku		27 390	44 203		
VÕLAKOHUSTUSED KOKKU		51 741	54 495		

¹ Wibori põhiste, Poola zlotis võetud rendikohukohustuste summa seisuga 31.12.2019 oli 96 tuhat eurot (31.12.2018: 164 tuhat eurot)

Täiendav informatsioon rendikohustuste kohta on esitatud lisas 9, tagatiste kohta lisas 26 ning tingimuste muutuste kohta lisas 30.

Laenukohustused kuuluvad tasumisele alljärgnevalt:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Järgmise aasta jooksul	24 351	10 292
2 kuni 5 aasta jooksul	27 336	44 069
Üle 5 aasta	54	134
Laenukohustuste tagasimaksed kokku	51 741	54 495

18. VÕLAD JA ETTEMAKSED

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Võlad tarnijatele	17 173	15 593
Võlad töövõtjatele	2 633	2 618
Maksuvõlad	2 371	2 302
Lühiajalised eraldised	586	1 123
Dividendivõlad	120	528
Muud võlad ja ettemaksed	2 166	2 509
Tütarettevõtte saneerimiskavaga seotud võlad	253	0
Lühiajalised võlad ja ettemaksed kokku	25 302	24 673
Tütarettevõtte saneerimiskavaga seotud võlad	1 966	2 678
Muud võlad	567	1 785
Pikaajalised võlad ja ettemaksed kokku	2 533	4 463

Harju Maakohus kinnitas 28.06.2019 määrusega 18.02.2016 algatatud Tere saneerimismenetluse.

AS Farmi Piimatööstus emaettevõttena ja AS Maag Grupp kontserni emaettevõttena asusid kohealt peale Tere omandamist 2017. aasta juulis sõlmima saneerimiskavas olevate võlausaldajatega kokkuleppeid saneerimiskava kohustuste ülevõtmiseks. Grupi ettevõtete poolt tütarettevõttelt ülevõetud algsed saneerimiskava kohustused on kajastatud real Muud võlad.

Tütarettevõtte saneerimiskava kohustuste real on näidatud kavajärgsed intressi mittekanvad kohustused, kusjuures kohustuste pikaajaline osa seisuga 31.12.2019 on diskonteeritud õiglasesse väärtusesse rakendades diskontomäärana Euroopa toiduainetetööstuste sektoripõhist maksueelset võõrkapitali hinda ehk 3,96%.

Tütarettevõtte saneerimiskavajärgsed intressikanvad kohustused on kajastatud lisas 17.

Tasumisele kuuluvate tarnijate summade maksetähtaeg varieerub vahemikus kuni 60 päeva.

Seotud osapoolte võlgade ja ettemaksete kohta on toodud täiendav informatsioon lisas 29.

Tabelis toodud kuupäevade seisuga koosnesid Kontserni maksuvõlad alljärgnevatest kirjetest:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Käibemaks	1 391	1 508
Sotsiaalmaks	1 029	1 033
Üksikisiku tulumaks	626	602
Muud maksud	201	223
Maksuvõlad kokku	3 247	3 346

Maksuvõlgade all kajastub ka saneerimiskavas olev maksuvõlg summas 876 tuhat eurot seisuga 31.12.2019 (2018: 1 044 tuhat eurot)

19. MÜÜGITULU

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliste piirkondade järgi järgmiselt:

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Eesti	130 276	131 524
Soome	57 735	58 993
Ühendusesisene müük, muud riigid	37 089	25 148
Müük väljaspoole Euroopa Liitu	4 758	6 925
Müügitulu kokku	229 858	222 590

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Tulu kliendilepingutest	229 736	222 474
Omatoodangu müük	170 383	172 418
Ostetud kauba edasimüük	58 228	49 193
Muu tulu kliendilepingutest	1 125	863
Muu müügitulu	122	116
Müügitulu kokku	229 858	222 590

20. MÜÜDUD TOODANGU KULU

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Tooraine ja materjal	111 641	110 911
Ostetud kaup edasimüügiks	51 595	42 590
Tööjõukulud	14 762	15 116
Kommunaalteenused	6 881	6 978
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisa 8, 11)	6 369	6 114
Seadmete rent ja hooldus	2 425	2 235
Muud müüdnud toodangu kulud	88	1 783
Müüdnud toodangu kulu kokku	193 761	185 727

21. TURUSTUSKULUD

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Tööjõukulud	6 797	6 690
Transpordikulud	6 104	5 983
Logistikakulud	3 903	4 669
Marketing ja tootearendus	3 809	4 027
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisa 8, 11)	893	888
Lao- ja käibetaara rent	759	816
Kommunaalteenused	319	294
Muud turustuskulud	1 693	1 537
Turustuskulud kokku	24 277	24 904

22. ÜLDHALDUSKULUD

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Tööjõukulud	3 786	3 507
Nõustamisteenused	986	951
IT ja sidekulud	739	612
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisa 8, 11)	669	623
Kommunaalteenused	238	321
Muud üldhalduskulud	1 160	1 152
Üldhalduskulud kokku	7 578	7 166

23. MUUD ÄRITULUD

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Kasum põhivara müügist	132	39
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus (lisa 10)	1 151	368
Sihtfinantseerimine	246	242
Saadud trahvid ja viivised	31	58
Muud äritulud	692	138
Muud äritulud kokku	2 252	845

24. MUUD ÄRIKULUD

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Makstud trahvid ja viivised	74	67
Bioloogiliste varade kahjum	112	106
Muud ärikulud	54	148
Muud ärikulud kokku	240	321

25. FINANTSTULUD JA –KULUD

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Intressitulud	501	119
Kapitaliosaluse kasum sidusettevõtetelt (lisa 7)	115	562
Saadud dividendid	11	16
Kasum valuutakursi muutustest	0	22
Finantstulud kokku	627	719
Intressikulud	1 507	1 727
Faktooringutasud	207	161
Lepingutasud	74	67
Kahjum valuutakursi muutustest	33	0
Muud finantskulud	9	81
Finantskulud kokku	1 830	2 036

26. KOMMERTSPANDID, HÜPOTEEGID JA TAGATISED

Kontserni laenude tagatisteks on:

1. kommertspandid ettevõtete Maag Grupp AS, Rannarootsi Lihatoöstus AS, Farmi Piimatööstus AS ja Pouttu Oy vallasvarale;
2. Rannarootsi Lihatoöstus AS, Farmi Piimatööstus AS, Pouttu Oy ja AS Tere aktsiate pant;
3. hüpoteegid ettevõtete Maag Grupp AS, Rannarootsi Lihatoöstus AS, Farmi Piimatööstus AS, Pouttu Oy, Nigula Piim OÜ, Nigula Põllumajandusühistu, Leediküla Veis OÜ ja Nigula Põld OÜ kinnistutele;
4. eelmistelt finantseerimisasutustelt loovutamise teel omandatud nõude-õigus tütaretevõtte Tere AS vastu;
5. eraisikust omanike käendused.

Seisuga 31.12.2019 oli tagatisena antud kommertspantide kogusumma 18,5 miljonit eurot (31.12.2018: 18,5 miljonit eurot) ning hüpoteekide summa 26,0 miljonit eurot (31.12.2018: 26,1 miljonit eurot). Hüpoteegivarade bilansiline väärtus moodustas 31.12.2019 seisuga 31,7 miljonit eurot (31.12.2018: 34,1 miljonit eurot).

27. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Tingimuslik dividendide tulumaksu kohustus

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Kontserni jaotamata kasum	38 450	35 526
Potentsiaalne tulumaksukohustus	7 613	7 105
Maksimaalne võimalik dividendi jaotus	30 837	28 421

2019. aastal kuulutati välja dividendide summas 1 422 tuhat eurot (2018: 1 391 tuhat eurot), millest aruandepäeva seisuga on välja maksmata 120 tuhat eurot (31.12.2018: 528 tuhat eurot). Dividendide väljakuulutamise kaaskes dividendide tulumaksukulu 365 tuhat eurot (2018: 251 tuhat eurot).

Emaettevõttest välja kuulutatud dividendid olid 32 tuhande euro ulatuses tulumaksuvabad (2018: 429 tuhat eurot).

Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit bilansipäeva seisuga 31.12.2019. Arvestatud on sellega, et 2019. aastal kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt on regulaarselt makstavate dividendide tulumaksumäär 14% (14/86 netodividendidest), mida rakendatakse kolme eelmise aasta keskmisele Eestis maksustatud dividendisummale. Seejuures rakendatakse regulaarselt makstavate dividendide tulumaksumäära alates 2018. aastal Eestis maksustatud dividendidele, mistõttu 2020. aastal maksustatakse 14% määraga üks kolmandik 2018. ja 2019. aastal Eestis maksustatud dividendide summast. Seda ületavale dividendide osale rakendatakse tulumaksu 20% tavamäära, mis on 20/80 netodividendidena väljamakstud summalt. Vt ka lisa 28.

Tingimuslikud kohustused seoses pangalaenudega

Vastavalt põhipangaga sõlmitud laenulepingu tingimustele on laenusaaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarve nagu netovõla suhet äritegevuse EBITDA-sse ja omakapitali suhet varadesse. Samuti on Kontsernil kohustus kooskõlastada lepingulist piirmäära ületavad dividendimaksud, uued laenukohustused teistest krediidasutustest ning investeringud. Bilansipäeva seisuga 31.12.19 ja 31.12.18 oli Kontsern vastavuses finantskovenantidega.

Tere saneerimiskavale esitatud vastuväited

Harju Maakohus kinnitas Tere saneerimiskava 28.06.2019. Harju Maakohtu määrusele esitasid määruskaebused kolm võlausaldajat, mis jäeti Tallinna Ringkonnakohtu 17.04.2020 määrusega rahuldumata. Samad kolm võlausaldajat esitasid Tallinna Ringkonnakohtu määrusele määruskaebused Riigikohtule. Riigikohus ei ole käesolevaks hetkeks teinud otsust määruskaebuste menetlusse võtmise või mitte võtmise kohta. Juhul kui Riigikohus peaks määruskaebused menetlusse võtma ning jõudma järeldusele, et saneerimiskava tuleb jätta kinnitamata ja saneerimismenetlus lõpetada, taastuvad saneerimiskavaga välistatud intresside ja viiviste tasumise nõuded. Ettevõtte ei hinda seda võimalust kuigi tõenäoliseks.

28. TULUMAKSUKULU

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Dividendide tulumaksukulu	365	251
Edasilükkunud tulumaks	-29	-4
Ettevõtte tulumaksukulu	1	0
Tulumaksukulu kokku	337	247

2019. aastal maksti emaettevõtte aktsionäridele dividende summas 1 884 tuhat eurot (2018: 1 448 tuhat eurot).

29. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Kõik seotud osapoolte vahelised tehingud ja saldod on eraisikust omanike ja omanikega seotud ettevõtetega:

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Nõuded	3 271	3 515
Võlakohustused (sh dividendid)	147	721
	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Müüdud kaubad ja teenused, intressitulud	189	189
Ostetud kaubad ja teenused, intressikulud	1 502	1 524

2019. aastal arvestati juhtivtöötajatele tasusid 1 959 tuhat eurot (2018: 1 542 tuhat eurot), mis sisaldas ka tütarettevõtte juhatuse liikmetele makstud lahkumishüvitisi. Kontserni töötajate keskmine arv majandusaastal oli 1029 (2018: 1074).

30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED**Laenukohustused**

03.04.20 allkirjastati SEB AB (SA)-ga arvelduskrediidileping limiidiga 2 miljonit PLN, tähtajaga 7. aprill 2021 ja intressimääraga 1k WIBOR + 2,0%.

16.04.20 pikendati Swedbank AS-ga Kontserni arvelduskrediidilepingut laenulimiidiga 16 miljonit eurot 31. juulini 2021.

17.04.20 allkirjastati Swedbank AS ja Maag Grupp AS vahel täiendav lühiajaline käibekapitali laenuleping summas 2 miljonit eurot tagasimaksetähtajaga 31.10.2020 ja intressimääraga 6k euribor + 2,3%.

19.06.20 pikendati AS SEB Pank arvelduskrediidi limiiti 1,6 miljonit eurot 30. juunini 2021. Alates 1. juulist 2020 on arvelduskrediidi intressimääraks 1k euribor + 1,65%.

Kontserni struktuurimuutused

6. aprillil 2020 registreeriti tütarettevõtte Mest Food OÜ osakapitali vähendamine, mille tulemusena vähenes AS Maag Grupp osalus 64,3%-ni.

9.mail 2020 kinnitati Maag Kinnisvara OÜ (ühendav) ja Maag Lihalõikus OÜ (ühendatav) ühinemine.

Koroonaviirus (COVID-19)

2019. aasta detsembris jõudis Hiinast Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) esimesed teated uuest koroonaviirusest (COVID-19), mis on praeguseks levinud üle kogu maailma, põhjustades probleeme ühiskonna toimimisele, majanduskeskkonnale ja ettevõtetele. 11. märtsil 2020. aastal nimetas WHO koroonaviiruse puhangu pandeemiaks ning paljudes riikides, sh Eestis oli kehtestatud 12.märtsist kuni 17. maini 2020 eriolukord.

Kontsern käsitleb haiguspuhangut mittekorrigeeriva aruandekuupäeva järgse sündmusena. Kuna olukord on ebaselge ja kiiresti muutuv, siis ei pea Kontsern võimalikuks anda hinnanguid koroonaviiruse võimaliku mõju kohta Kontserni tulevastele majandustulemustele. Olukorrast tingitud võimalik mõju kajastatakse Kontserni aruandluses järgnevatel perioodidel.

Seni ei ole koroonaviirusest tingituna töö tootmisüksustes seiskunud ja Kontsern omalt poolt on teinud kõik, et tagada nii enda kui ka koostööpartnerite turvaline töökorraldus. Kontserni juhtkond jätkab viiruse potentsiaalse mõju jälgimist ja rakendab vajalikke meetmeid, et leevendada mistahes mõjusid.

31. EMAETTEVÖTTE KONSOLIDEERIMATA ARUANDED

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes.

Konsolideerimata finantsseisundi aruanne

	31.12.2019 EUR '000	31.12.2018 EUR '000
Materiaalne põhivara	1 392	1 758
Kinnisvarainvesteeringud	1 167	213
Immateriaalne põhivara	1	2
Investeeringud tütarettevõtetesse	2 987	2 990
Nõuded ja finantsinvesteeringud	37 145	44 122
Pikaajalised varad kokku	42 692	49 085
Varud	1 795	1 625
Nõuded ja ettemaksed	20 604	16 948
Raha ja raha ekvivalendid	5	47
Käibevara kokku	22 404	18 620
VARAD KOKKU	65 096	67 705
Aktiivkapital	240	240
Kohustuslik reservkapital	26	26
Jaotamata kasum / -kahjum	12 087	12 078
Omakapital kokku	12 353	12 344
Võlakohustused	22 271	38 638
Võlad ja ettemaksed	215	335
Pikaajalised kohustused kokku	22 486	38 973
Võlakohustused	26 700	12 407
Võlad ja ettemaksed	3 557	3 981
Lühiajalised kohustused kokku	30 257	16 388
Kohustused kokku	52 743	55 361
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	65 096	67 705

Konsolideerimata koondkasumiaruanne

	2019 EUR '000	2018 EUR '000
Müügitulu	31 198	32 423
Müüdnud toodangu kulu	-26 774	-27 626
Brutokasum	4 424	4 797
Turustuskulud	-2 753	-3 024
Üldhalduskulud	-1 118	-940
Muud äritulud	692	30
Muud ärikulud	-9	-35
Ärikasum	1 236	828
Finantstulud	1 609	1 987
Finantskulud	-1 071	-2 036
Kasum enne maksustamist	1 774	779
Tulumaksukulu	-343	-241
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	1 431	538
ARUANDEAASTA KOONDKASUM	1 431	538

Konsolideerimata omakapitali aruanne

	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 01.01.2018	240	26	12 931	13 197
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	538	538
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	538	538
Dividendid	0	0	-1 391	-1 391
Seisuga 31.12.2018	240	26	12 078	12 344
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	1 431	1 431
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	1 431	1 431
Dividendid	0	0	-1 422	-1 422
Seisuga 31.12.2019	240	26	12 087	12 353

Tütarettevõtete bilansiline väärtus konsolideerimata bilansis	2 987
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	26 285
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2019	41 625

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

	2019	2018
Ärikasum	1 236	828
<i>Korrigeerimised:</i>		
põhivara kulum ja väärtuse langus	159	156
kinnisvarainvesteeringute väärtuse muutus	- 681	22
kasum (-) kahjum (+) põhivara müügist	-10	-20
muud korrigeerimised	18	-1
Nõuete ja ettemaksete muutus	-1 416	-579
Varude muutus	-220	71
Võlgade ja ettemaksete muutus	627	761
Rahavoog äritegevusest kokku	-287	1 238
Materiaalse ja immateriaalse põhivara ost	- 31	- 88
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük müügihinnas	10	21
Tütarettevõtete soetus	0	-3
Antud laenud	- 620	-4
Antud laenude tagasimaksed	5 343	2 580
Saadud dividendid	32	30
Saadud intressid	1 503	1 551
Muud investeerimistegevuse rahavood	1	- 416
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	6 237	3 671
Saadud laenud	270	4 000
Laenude tagasimaksed	- 4 883	- 5 164
Arvelduskrediidi jääkide muutus	2 226	- 7
Rendikohustuste põhiosa tagasimaksed	-51	- 49
Makstud intressid	- 1 213	- 1 492
Makstud dividendid	- 1 884	- 1 448
Makstud ettevõtte tulumaks	- 456	- 233
Muud finantseerimistegevuse rahavood	0	- 487
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	- 5 992	- 4 880
RAHAVOOD KOKKU	- 42	29
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	47	18
Raha ja raha ekvivalentide muutus	- 42	29
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	47

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

AS Maag Grupp juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku 2019. aasta kasumi jaotamiseks järgnevalt:

- maksta dividende netosummas 500 tuhat eurot;
- lisada aruandeperioodi aktsionäri emaettevõttele omistatav kasum summas 3 925 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 03.07.2020

AS Maag Grupp (registrikood: 10209474) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SILVER KAUR	Juhatuse liige	03.07.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Maag Grupp aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS Maag Grupp ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31.12.2019 ning konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2019 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduureid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärsitiiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers
Vandeauditori number 171

Liina Randmann
Vandeauditori number 661

KPMG Baltics OÜ
Auditoritrevõtja tegevusloa number 17
Narva mnt 5, Tallinn 10117
03.07.2020

Audiitorite digitaalallkirjad

AS Maag Grupp (registrikood: 10209474) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRIS JEGERS	Vandeaudiitor	03.07.2020
LIINA RANDMANN	Vandeaudiitor	03.07.2020

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete spetsialiseerimata hulgimüük	46391	30630	98.18%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7301640
Faks	+372 7301650
E-posti aadress	maag@maag.ee
Veebilehe aadress	www.maag.ee